І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь... т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303. Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125. УНСоюзу: (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 199. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 5-го ЛИСТОПАДА 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, NOVEMBER 5, 1974 No. 199. VOL. LXXXI.

ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ ПЛЕНУМУ ЗП УГВР

Ню Йорк (ЗП УГВР). — В неділю 27 жовтня ц. р. тут відбулися наради новообраного Пленуму Закордонного Представництва Української Головної Визвольної Ради з участю делегатів з континентальної Европи, Англії, Канади і ЗСА. Наради Пленуму були попереджені територіяльними делегатськими конференціями осередків середовища З ПУГВР в Німеччині (із Західньої Европи), в Англії, та в Австралії, а також Канади і ЗСА, на яких обрано членів Закордонного Представництва на наступні чотири роки. Територіяльна конференція американсько-канадського терену відбулася 26-го жовтня з участю 27 делегатів та 24 гостей. Конференцію проводила Президія у складі: д-р Мирослав Малецький (Торонто) — голова; інж. Петро Миколенко-Байда (Детройт) та Олександер Ковалисько (Англія) — заступники голови; Ярослава Саламаха (Нюарк) та інж. Микола Галів (Ню Йорк) — секретарі.

Доповіді на конференції прочитали: о. д-р Іван Гриньох про політичну платформу УГВР та її значення у сучасній дійсності; д-р Мирослав Прокоп про діяльність Президії ЗП УГВР впродовж минулих чотирьох років; мгр Роман Ільницький про політичне і громадське становище українців поза рідними землями; Микола Лебедь про зовнішньо-політичну діяльність ЗП УГВР у минулому і сучасному; мгр Анатоль Камінський про становище на українських землях Роман Купчинський про політичну діяльність української молоді поза рідними землями, зокрема у галузі оборони українських політичних в'язнів. Інформаційні доповіді дали також д-р Богдан Кордюк (Німеччина) та Олександер Ковалисько (Англія).

Центральне питання у доповідях і в дискусії творили проблеми становища на Україні та визвольної боротьби українського народу, зокрема події останніх трьох років. Відзначено, що погромницький наступ Москви на український рух опору не зумів зламати прагнення українського народу до державної незалежности та що боротьба народу продовжується у формах, що зумовлені сучасною дійсністю. Наголошено потребу активного втручання української еміграції для оборони українського народу, зокрема діячів руху опору.

Конференція і Пленум ствердили, що сучасну політику т. зв. міжнародного відпруження (детант) Москва використовує для поширення терору проти інакше думаючих в СССР та для наступу на вільні народи і таким чином готовить грунт для нових імперіялістичних підбоїв. У відношенні до української еміграції, Москва далі стосує політику внутрішньої диверсії та замішання. В останньому часі Москва зокрема використовує поїздки деяких діячів української культури за кордон для того, щоб притупити вістря обурення української еміграції проти насильств над українськими патріотами на рідних землях. Не міняючи свого принципового прихильного ставлення до справжніх діячів культури в Україні та до їхніх прагнень до вільних зв'язків з іншими народами, еміграція повинна розкривати перед світом дійсні заміри Москви та їм протиставитися.

У питанні становища українців у різних країнах поселення, учасники нарад розглядали такі факти як послаблення деяких галузей нашого громадського життя, як поширення чужих мов серед вирослої поза рідними землями української молоді, та заходи, що є на потребу збереження української етнічно-культурної спільноти та рівночасно чинника сили серед інших суспільств.

Пленум ЗП УГВР вибрав нову Президію, контрольний орган та суд, а також статутову комісію для дальшої внутрішньої реорганізації середовища ЗП УГВР та для розбудови співпраці з іншими політичними колами — інформує Президія ЗП УГВР.

ООЧСУ І ОЖ ОЧСУ ВІДБУЛИ СВОЇ З'ЇЗДИ. ІГНАТ БІЛИНСЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ООЧСУ, А УЛЯНА ЦЕЛЕВИЧ ПЕРЕОБРАНА НА ГОЛОВУ ОЖ ОЧСУ. ПРОФ. ІВАН ВОВЧУК ОБРАНИЙ ПОЧЕСНИМ ГОЛОВОЮ ООЧСУ

Ню Йорк (мс). — Дводенний XVII з'їзд Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) і ІV з'їзд Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України проходили під знаком відходу від активної громадської праці довголітнього діяча Організації Українського Визвольного Фронту в ЗСА і дотеперішнього голови Головної управи ООЧСУ проф. Івана Вовчука. У признанні заслуг проф. Івана Вовчука XVII З'їзд обрав його на почесного голову організації з правом участи у праці Головної Управи, де він продовжуватиме віддавати за справи, пов'язані з українською внутрішньою політикою. Під час з'їзду та в розмовах зверталось увагу, що відхід від активної громадської праці проф. Івана Вовчука, який упродовж довгих років займав в українському житті в ЗСА провідну позицію, позначиться на рівні, змісті і назі нашої громадської праці і нашого громадського життя в загальному, а не тільки на діяльності одної організації. Проте, висловлювано надію, що проф. Іван Вовчук в міру своїх сил і спроможностей буде активно цікавитися нашим збірним життям і буде далі служити своїми порадами і вказівками.

Нова Головна управа ООЧСУ

Головну Управу ООЧСУ на 1975-1977 очолив Ігнат Білинський з Філядельфії, який ще під кінець 40-х років був другим з черги головою цієї організації. До складу Президії Управи, на внесок Номінаційної комісії, були обрані Лев Футала — перший заступник голови, Кость Савчук — 2-ий заступник, Уляна Целевич - Стецюк — 3-ій заступник, Андрій Соколик — секретар, Володимир Нестерчук — фінансовий референт. Членами управи без визначених функцій були обрані: М. Чировський, Ю. Волошин, М. Кушнір, М. Вогатюк, В. Мазур, В. Левицький, Л. Кокодинський, Т. Мельник, А. Забродський, А. Лозинський, А. Скальський, М. Ковальчин, Є. Гановський, В. Костик, І. Базарко, С. Вожакевський, С. Галамай, В. Давиденко і В. Леженець. До Контрольної Комісії увійшли: Іван Винник — голова, Я. Бернадин, Б. Казаневський, М. Задунний і В. Сидор — члени, а до Товариського Суду — Євген Лозинський — голова та Я. Рак, А. Соколишин, А. Шутка і П. Шагай — члени.

Приймаючи вибір, новий голова Ігнат Білинський підкреслив, що він погодився прийняти на себе цей відповідальний обов'язок з „конечности", враховуючи трудності з підшуканням іншого кандидата, зокрема з рядів членства молодшого віком. Він висловив впевненість, що цей недолік пощастить виправити на черговому з'їзді організації. Коротке слово новообраного голови було фактично апелем до якнайтіснішої співпраці між членським загалом і управами Відділів та Головною Управою на засадах „дружности і побратимства та взаємного довір'я".

Нова Головна Управа ОЖ ОЧСУ

IV з'їзд Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України переобрав на голову Об'єднання Уляну Целевич-Стецюк з Чикаго яка очолює Об'єднання від самого початку і завдяки активності якої Об'єднання розвинулося у справді велику організацію з 22 відділами, 4 делегатурами та з близько

(Закінчення на стор. 7-ій)

В'ЯЗНИЧНІ ВЛАСТІ ЗАКЛИКАЮТЬ ДРУЖИНУ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА, ЩОБ ВОНА ВІДВІДАЛА ЧОЛОВІКА І НАМОВЛЯЛА ЙОГО ПРИПИНИТИ ГОЛОДІВКУ

В понеділок, 4-го листопада перед полуднем, як це число „Свободи" вже мало друкуватись на пресі, з достовірних джерел одержано таку вістку:

„Власті Владимірської тюрми повідомили дружину українського історика Валентина Мороза, щоб вона у вівторок, 5-го листопада, відвідала свого чоловіка та спробувала переконати його, щоб він припинив голодівку — повідомив західніх кореспондентів у розмові телефоном з Москви академік Андрей Сахаров. 38-літній Валентин Мороз почав свій страйк 1-го липня цього року, вимагаючи, щоб його перевезено із Владимірської тюрми до в'язничного табору. Мороз, бувший викладач історії у Івано-Франківському, був засуджений на 14 років ув'язнення, з того 6 років в тюрмі, 4 роки в концтаборі і 4 роки на засланні. Його засуджено за „антисовєтську діяльність та підтримку українського націоналізму". Це буде перший раз, що Раїса, жінка Валентина Мороза, побачить свого чоловіка за останнього пів року. Сахаров сказав, що згідно з вістками, які він одержав, Мороз за час голодівки втратив 40 фунтів і тепер важить 110 фунтів — сказано в повідомленні з достовірних джерел із відкликом на розмову з академіком Сахаровим. Вістку одержали міжнародні пресові агенції.

Валентин Мороз

АКАДЕМІК САХАРОВ ДАЛІ ТУРБУЄТЬСЯ ДОЛЕЮ В. МОРОЗА

„Я хочу вам сказати що Мороз продовжує свою голодівку у Владимірській в'язниці. 30 вересня його дружина одержала від медичної частини МВД інформацію, що Мороз має хронічну недугу печінки у загостреній стадії, що його штучно годують, бо він далі веде голодівку. Це вказує, що він вже більше як три місяці голодує. Так є незалежно від кольосальних протестів; в його становищі досі нічого не змінилося".

Таку відповідь дав академік Андрей Сахаров редакторові норвезької газети „Моргенблядет" у телефонічній розмові, що відбулася між німи 15 жовтня ц. р. Академік Сахаров поінформував також про те, що він має список самвидавних публікацій, за які в СССР грозить кримінальна відповідальність. Серед них є м. ін. петиція В. Мороза до депутатів Верховної Ради УССР.

Нові інформації про становище у Вірменії, що їх подав академік Сахаров в цій розмові, вказують на міцний рух національного відродження серед вірменського народу. Сахаров говорив, у Вірменії якраз закінчилися два процеси вірменських національно-політичних діячів, але присуд суду йому невідомий. У Вірменії, казав Сахаров, „є люди, які прагнуть вихати, є такі, які борються за збереження національної культури, а є і такі, які уважають, що Вірменія повинна відділитися від СССР".

Сахаров також інформував, про широко поширений рух баптистів, зокрема в Білорусі, та про те, що вони творять серйозне число серед в'язнів, переслідуваних за переконання.

Детройтська громада широко розгортає акцію в обороні Мороза

Детройт (П. І.). — УККА Південно - Східного Мічігену запланував і переводить широко закроєну акцію в обороні Валентина Мороза. Щоб поінформувати американський політичний світ, Управа цього Відділу ще 17 березня ц. р. вислала за підписом свого голови двосторінкове меморандум до губернатора стейту В. Міллікена, обидвох сенаторів Р. Гріффіна і Ф. Гарта та до дев'ятнадцяти конгресменів. Тиждень після цього зорганізовано акцію висилки листів від поодиноких виборців до губернатора, обидвох сенаторів і до конгресмена своєї виборчої округи. Таких листів вислано коло 8 тисяч.

Уже на початку квітня почали надходити відповіді від сенаторів і конгресменів до поодиноких громадян. Тут слід відзначити прихильне ставлення до нашої справи губернатора, сенаторів Гріффіна й Гарта, а також конгресменів Гюбера, Канерса, Дінгеля, Брумфілда, В. Форда та інших.

У відповідь на дальші клопотання Управи Відділу конгресмен Роберт Гюбер, разом із конгресменом Дервінським із Іллінойс, внесли 21 червня резолюцію ч. 550 в Палаті Репрезентантів із згодою Сенату, в якій то резолюції обидві Палати просять Президента ЗСА заступитися за Мороза і Плюща в часі його розмов із верховодами СССР.

Листом, датованим 18 серпня ц. р., Управа Відділу подякувала сенаторові Тефтові з Огайо за внесення в Сенаті резолюції ч. 392 і просила сенаторів Гріффіна і Гарта підтримати цю резолюцію. Сенатор Гріффін повідомив Управу, що він з днем 23 вересня став співспонзором цієї резолюції ч. 392.

В листах до 19 конгресменів з 18 серпня Управа Відділу просила їх внести подібну резолюцію в Палаті Репрезентантів. У відповідь на цього листа конгресмен Гюбер повідомив, що він усучаснює свою резолюцію ч. 550 і вона була внесена 24 вересня ц. р. конгресменом Фладом і Гюбером як співспонзором.

В жовтні представники Управи відбули декілька особистих зустрічей з губернатором, сенатором Гріффіном та конгресменами Гюбером та Брумфільдом, розпочинаючи тими зустрічами чергову фазу започаткованої акції.

В розмовах на цих зустрічах обмірковувано плян дальшої дії в обороні Мороза, включно з писанням особистих листів сенатора і конгресменів до правителів СССР, а також евентуальних відвідин Мороза в тюрмі делегацією американських конгресменів.

На 24-ій конвенції автомобільних робітників ЮЕЙ-ДАБЛЮ в Лос Анджелесі, яка відбувалася в днях 2-6 червня ц. р., за старанням Управи Відділу та члена 869 льокалю юнії ЮЕЙ-ДАБЛЮ, Івана Бутрія, внесено резолюцію, яка була прочитана і прийнята в дні 3 червня.

Для інформації американського наукового світу Управа Відділу дала почин до відбуття три-денного симпозіюму восени 1975 на Детройтському університеті під назвою: „Націоналізм у Східній Европі в часі Брежнєва і Косигіна". Участь у симпозіюмі візьмуть вчені з одинадцяти національностей, найменше по одному з кожної. Спонзором цього симпозіюму є Рада Національностей Мічігену, членом якої є наш Відділ УККА. Детройтський університет спонзорує цей симпозіюм як наукова установа. Всі доповіді, що будуть виголошені на цьому симпозіюмі, будуть видані окремою книжкою під фірмою Детройтського університету.

Підготова до симпозіюму в повному розгарі. Підготована домовлення між Радою Національностей і Детройтським університетом, вамічується доповідачів, розпрацьовується бюджет, підшукано академічного керівника, редактора видання. Такий симпозіюм матиме велике значення для популяризації наших проблем на цьому відтинку американського життя.

В комісії зовнішніх зв'язків постійно працюють Богдан Федорак, д-р Юрій Тарнавський, Борис Потапенко, Тарас Когут, Борис Карпенко і голова Відділу д-р Антін Шутка.

Українські баптисти, поруч інтелектуалістів, є головними жертвами совєтських переслідувань

Під час відвідин у „Свободі": На фото (зліва): головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан, який знайомив гостей з устаткуваннями та працею Головної Канцелярії УНС і видавництва, пастор Володимир Домашовець і пастор Олекса Гарбузюк.

Джерзі Сіті. — Після формальної ліквідації Української Католицької Церкви та її ієрархії і рівночасно з продовжуваними намаганнями знищити кожний прояв релігійного життя в Україні, при чому окупаційний режим не гребує жадними засобами, українські баптисти й євангеліки є сьогодні, поруч інтелектуалістів та діячів культури, головними жертвами большевицьких переслідувань — твердив пастор Олекса Гарбузюк, президент Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства, відвідавши в товаристві пастора баптистської церкви в Нюарку Володимира Домашовця в ділових справах Головну Канцелярію Українського Народного Союзу та „Свободу" попереднього тижня. В розмові з головним екзекутивним урядовцем УНСоюзу та редакторами „Свободи" пастор Гарузюк і пастор Домашовець обмінювались думками і поглядами на актуальні справи нашої громади та її активності, зокрема широко розгорненої акції в обороні нехтуваних в Україні людських прав, в якій українські баптисти як в самій Україні, так і у вільному світі беруть найбільш активну участь.

Ричард Ніксон знятий з критичної листи

Лонг Біч, Каліфорнія. — Речники Меморіял Госпітал Медикал Сентер повідомили в неділю, 3 листопада, що колишній президент Ричард Ніксон „знятий з критичної листи" та що стан його здоров'я „найкращий відколи він повернувся до шпиталю", тобто від 23 жовтня. Як відомо, 29 жовтня, після операції, яка мала на меті запобігти продістанню згустків крови з його лівого клуба до легенів чи серця, Ричард Ніксон попав в шок, спричинений внутрішнім вливом крови. За допомогою трансфузій крови та інших заходів, лікарям пощастило привернути його тиск крови, працю серця та дихання до нормального рівня. Д-р Джон Лангрен, лікар колишнього президента, у неділю повідомив, що Ричард Ніксон почне їсти легкі страви та сидіти в ліжку, що досі не міг робити. Між іншим, минулої п'ятниці, 1 листопада, Ричарда Ніксона відвідав президент Джеральд Форд.

Громада в Джерзі Сіті відзначила Листопадові Роковини

Джерзі Сіті. — Минулої неділі, 3-го листопада, місцева Українська Громада традиційним Листопадовим Святом відзначила 56-ті роковини Листопадового Чину — встановлення української влади у Львові та в Західній Україні. Програму Свята, яке відбулася у великій залі Народного Дому в пополудневих годинах, попередили перед полуднем відправи в Святих Літургій в наміренні українського народу та відповідні проповіді о. декана Антона Борси і о. Зиновія Бачинського, які опісля також взяли участь у програмі свята. Після американського гимну, що його заінтонував проф. Роман Левицький, програму Свята започаткував голова місцевого Відділу УККА, старанням якого Свято влаштовано, д-р Євген Котик, зокрема вітаючи прибувших на залі учасників Визвольних Змагань сотника Демченка, Володимира й Анну Карих та Франца Колодія і гостя з Ню Йорку ред. Михайла Островерху, який виголосив святочну промову. Дальшу програму Свята виповнили сольо на бандурі проф. Романа Левицького та сольо дует і групові виступи бандуристів Р. Левицького, Степана Палки та Олени і Віри Шумилович, деклямації і пісні у виконанні учнів місцевої Школи Українознавства під проводом учительки М. Сірої (виступали: Віра Александрович і Томко Костів, Іван Бойко та Марія Муха) і рецитацію пані Євгенії Рубчак-Єнсен. Свято закінчено співом українського національного гимну.

З кінцем минулого тижня Листопадові Свята відбулися також в Ню Йорку, Гартфорді, Кергонксоні, Флашінгу та ряді інших громад.

Конгресмен Миниш виступив в обороні Валентина Мороза

Вест Оранж, Ню Джерзі. — Минулої суботи, 2 листопада, конгресмен Иосиф Миниш з II конгресійного дистрикту прийняв тут українську делегацію студентів та заповів, що він вислав телеграму до президента Форда з нагоди запланованої зустрічі Президента ЗСА з генеральним секретарем Комуністичної партії СССР Леонідом Брежнєвим в обороні Валентина Мороза. В телеграмі конгресмен Миниш проситиме президента Форда, щоби він інтервеніював у справі Валентина Мороза, вимагаючи його звільнення та медичної опіки. В цій зустрічі з конгресменом, зорганізованій студентами ТУСМ-у взяли участь: молодий український радний міста Ірвінгтону Роман Пиньо, Аскольд Лозинський, голова КУ ТУСМ-у, Олег Миськів, голова О.Д. ТУСМ-у в Нюарку, та Юрій Гординський — заступник голови О.Д. ТУСМ в Нюарку.

Збільшилася можливість страйку вуглекопів

Вашингтон. — Дуже збільшилася загроза, що 12 листопада коло 120,000 вуглекопів вийдуть на страйк, бо в неділю, 3 листопада, перервалися переговори між представниками вугільної індустрії та речниками профспілки „Юнайтед Майн Воркерс" в справі нового 3-річного контракту. Обидві сторони не можуть дійти до порозуміння щодо вимаганих вуглекопами підвишок у заробітних платнях і пенсіях, ані відносно вимог щодо кращої медичної опіки та додаткових вакацій, як також існують розбіжності між становищами працедавців і робітничої спілки відносно питання безпеки в шахтах. У неділю, 3 листопада, 38-членна профспілкова Рада для переговорів, яка мусить дати свою згоду на будь-які домовлення, проголосувала повернутися до своїх округ і приготовлятися до страйку. Хоча ще існує можливість, що переговори між обома сторонами відновляться, то виглядає з досить песимістичні. Якщо робітнича спілка „Юнайтед Майн Воркерс" таки вийде на страйк, то продукція вугілля в ЗСА зменшиться на 70-80 відсотків, а це дуже зменшить постачання електричної енергії, бо 50 відсотків всього американського вугілля вживають електростанції. Страйк вуглекопів може також дуже негативно відбитися на продукції сталі.

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

МЕТА ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ	6,000
ДОСІ ПРИЄДНАНО НОВИХ ЧЛЕНІВ	3,353
ДО ОСЯГНЕННЯ МЕТИ ОСТАЛО	2,647

Впродовж жовтня одержала Головна Канцелярія аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делегати і секретарі Відділів:

Карло Кобіто (В. 121) — 12 аплікацій нових членів, Іван Дроздовський (В. 127) — 12, Текля Мороз (В. 465) — 7, д-р Олександер Саноцький (В. 158) — 6, Іван Пиндус (В. 39) — 5, Михайло Кігічак (В. 240) — 5, Володимир Запаранюк (В. 484) — 5, Данило Марцинюк (В. 403, 494 і 502) — 5, Ярослав Вилень (В. 17) — 4, Роман Татарський (В. 94) — 4, Петро Бабич (В. 115) — 4, Богдан Дейчаківський (В. 233) — 4, Иосип Шелестяк (В. 297) — 4, Михайло Отрок (В. 14 — 3, Ольга Оседерчук (В. 37 і 45) — 3, Ярослав Леськів (В. 133) — 3, Андрій Джула (В. 161) — 3, д-р Атанас Слюсарчук (В. 174) — 3, Євгенія Вацлавська (В. 278) — 3, Петро Федик (В. 292) — 3, Михайло Гентош (В. 305) — 3, Володимир Владика (В. 292) — 3, Иосиф Ярема (В. 372) — 3, Олександра Дольницька (В. 434) — 3, Павло Сахаревич (В. 460) — 3, Адрій Вовк (В. 6) — 2, Гелен Олек (В. 22) — 2, д-р Юрій Мельникович (В. 25) — 2, Петро Головачук (В. 42) — 2, Людмила Кичун (В. 50) — 2, Михайло Галькевич (В. 59) — 2, Михайло Турко (В. 63) — 2, Микола Шеремета (В. 70) — 2, Володимир Войд-Борискевич (В. 94) — 2, Марія Федак (В. 112) — 2, Михайло Попович (В. 122) — 2, Станислав Василик (В. 122) — 2, Марія Гаравус (В. 127) — 2, Василь Стефурин (В. 169) — 2, Ярослав Базюк (В. 175) — 2, Іван Лаба (В. 177) — 2, д-р Василь Палідвор (В. 204) — 2, Омелян Твардовський (В. 214) — 2, Теодор Кубарич (В. 217) — 2, Тарас Шпікула (В. 221) — 2, Петро Ліщак (В. 230) — 2, Станислав Мотрович (В. 295) — 2, мгр Іван Гаврилюк (В. 360) — 2, Роман Припхан (В. 399) — 2, Володимир Зацерковний (В. 439) — 2, Петро Кірик (В. 475) — 2 і Марія Юзик (В. 492) — 2.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Спільна відповідальність

Як відомо з урядових статистик кошти прожитку у вересні 1974 р. знову піднеслись на один і пів відсотка, а в порівнянні з вереснем 1973 року кошти збільшились на повних 4 відсотки. Загальний зріст коштів переступив уже 12 відсоткову межу, яка дуже поважно загрожує економіці ЗСА. Немає отже сумніву, що ситуація на економічному відтинку країни дуже поважна і нікому не вільно до неї ставитися поверховно чи, тим більше, використовувати її у передвиборчій пропаганді. Тим часом, обидві партії, республіканська і демократична, дуже наглядно використовували інфляційну тенденцію, хоча жадна з них не запропонувала якоїсь конкретної розв'язки цього преважливого питання, поза пропозиціями самого президента Форда, які є з пристрастю критикують деякі чолові демократи. І слушно завважує відомий економіст Мічиґенського стейтового університету Пол МекКрекен, який є неофіційним економічним дорадником президента Форда, що „ті, які намагаються критикувати урядову програму, мусять протиставити їй іншу, більш позитивну і сприємливу, бо інакше вони можуть опинитися в смішному положенні". Цей же економіст признає, що економіка ЗСА знаходиться в стані депресії; що депресія покищо подібна до тієї, яка була в роках 1957-58; що ситуація погіршиться і може дійти до збільшення безробіття вище передбачуваного урядом рівня 8 відс. Проте, МекКрекен переконаний, що спільними зусиллями Уряду і населення можна буде не тільки відсунути загрозу, але поступово відродити американську економіку і, що головне, привернути довір'я американців до господарської політики його уряду.

Правда МекКрекен і другі видатні економісти погоджуються з думкою, що поліпшення господарської ситуації може наступити тільки тоді, коли великі профспілки й інші організації співпрацюватимуть з урядом і не вимагатимуть неможливого в часі тривання кризи. Треба однак побоюватись, що власне вони не видержать у боротьбі з інфляцією і розпічнуть непродуману боротьбу з урядом, яка може закінчитись тільки економічною катастрофою.

Згідно з повідомленням у московській „Правді" з 21-го жовтня ц.р. такі акції деякі профспілки („Правда" називає їх „передовими") вже розпочали, підготовлюючи до всенаціонального штрайку, який має би відбутися вже 16-го листопада по всіх більших містах ЗСА.

В обличчі виразної тенденції Москви підірвати в основах американську економіку і послабити тим самим мілітарну силу ЗСА і її вплив у світі, на кожного американця спадає частина відповідальности у поборюванні господарських труднощів також коштом деяких власних вигод.

Совєтський „товарообман"

У совєтській пресі багато пишеться про сільсько - господарське будівництво, а совєтські найвищі чиновники на чолі з Брежнєвим не перестають запевняти, що щораз то „кращають житлові умови" сільського населення СССР. У різних повідомленнях наводиться статистичні дані і числа, які мали б засвідчувати про збільшені інвестиції у сільськогосподарське будівництво тощо.

Очевидно, заяви, декларації і навіть совєтська статистика — одна справа, дійсність у СССР — друга. В газеті „Известия" з 19 жовтня, у відділі „Дивні історії" розповідається про таку одну „дивну історію", яка кидає дещо світла власне на ситуацію на відтинку сільсько - господарського будівництва і забезпечення села найконечнішими будівельними матеріялами, а також на те, як у совєтських умовах відбувається заготівля найпотрібніших матеріялів та пов'язаний з цим обман населення.

Один колгосп Вінницької области, не маючи змоги дістати нормальним шляхом будівельного матеріялу, уклав „приватний договір" з ліспромгоспом Архангельської области, на основі якого український колгосп мав забезпечити цьому північноросійський ліспромгосп бригадою робітників, а керівництво російського ліспромгоспу мало у заміну, порядком винагороди - зарплати, надіслати українському колгоспові потрібний будівельний матеріял. З українського боку умову виконано: група українських колгоспників цілу зиму працювала в Архангельській області, але сподіваного лісоматеріялу колгосп так не дістав. Замість того з ліспромгоспу надіслано повний вагон . . . палок, а „точніше верхів зрубаних смерек, довжиною в три метри", з яких можна, як пише „жартома" газета, хіба збудувати огорожу.

Інформація про це появилася у московській газеті, як своєрідна пересторога населення перед „обманними обіцянками", на які, як виходить, ловляться окремі громадяни, установи, підприємства, колгоспи, в надії на те, що в цей „наліво" спосіб пощастить їм розв'язати труднощі з постачанням і всякими недоліками. Сама газета не вірить, що її пересторогу послухають зацікавлені, додаючи від себе, що „цілком відомо, що й на черговий сезон директор того ж ліспромгоспу Архангельської области (РСФСР) тов. Капустін збирається висилати своїх послів у Вінницьку (українську) область і приманювати колгоспи своїми обманними обіцянками".

Іншими словами, цей „товарообмін", побудований на звичайному обмані, і далі процвітатиме.

Рецесія поширилася на більше секторів економіки

Вашінгтон. — Економічна рецесія, яка вже раніше охопила автомобілеву та будівельну індустрії, а також дуже негативно вплинула на біржу, починає поширюватися й на інші сектори економіки. Продуценти таких виробів, як хатнє приладдя, текстилі, телевізори, меблі та будівельний матеріял почали звільнювати з праці все більше робітників. Різні корпорації почали зменшувати свої видатки на розбудову нових фабрик та закупівлю машин. Чільні американські економісти, бизнесмени та провідники робітничих спілок твердять, що теперішня економічна рецесія буде найдовшою та найгострішою за останніх 30 років. Вони заявляють, що рецесія розпочалася ще в листопаді 1973-го року і правдоподібно триватиме до кінця літа 1975-го року.

М. Сосновський

СУЧАСНА УКРАЇНА — ПРЕДМЕТ НАУКОВИХ СТУДІЙ

Наукова конференція у МекМастер університеті в Гамілтоні 25-27 жовтня, присвячена проблемам і перспективам сучасної України, виявила перш усього, що наукові дослідження дійсности в Україні на всіх ділянках — п о л ітичного, економічного, громадського і культурного життя набрали врешті справді всебічного і систематичного характеру. Об'єктом наукових студій стали також питання демографії і демографічної політики совєтського режиму в Україні, природних багатств України та їхньої експлуатації, статусу Української ССР на міжнародному форумі і в рямках так званої „совєтської федерації". Конференція у МекМастер університеті „відкрила" нову ділянку науки, що охоплює ряд різних дисциплін, яку можна б назвати „українологією".

Багато причин склалося на те, що на північно - американському континенті, а зокрема в Канаді, зросло у такій мірі зацікавлення українською проблематикою. На деякі з цих причин вказав президент МекМастер університету, д-р Артур Бурнс, відкриваючи конференцію „у к р аїнологів". Ідеться тут про зріст питомої ваги українського поселення в Канаді і одночасно з цим зріст зацікавлення українською культурою і українською історією, що, як заявив д-р Бурнс, „яскраво заманіфестувалося в останньому часі".

Очевидно, заінтересування українською культурою і історією мусіло спрямувати зацікавлення до властивого джерела — до самої України і до українського народу. Таким чином, конференція, присвячена проблемам сучасної України, не була якимись випадковим явищем, а своєрідно закономірною, зумовленою, з одного боку, зростом зацікавлення українською проблемою як такою, а з другого, — скріпленням національно - визвольних аспірацій і тенденцій серед українського народу в Україні і українців за кордонами України.

Українознавчі студії на Заході і Українська ССР

Організатори конференції про сучасну Україну вирішили, як поінформував голова Міждепартаментального комітету проф. Петро Потічний, звернутися до відповідних наукових чинників Української ССР, повідомляючи їх про цю конференцію і одночасно запрошуючи українських науковців до співучасти. Листи в цій справі були вислані на адресу Академії наук УССР і Міністерства вищої освіти УССР, а також на адресу амбасадора СССР в Канаді Яковлєва, який формально репрезентує також совєтські республіки, в тому й Українську ССР.

Не зважаючи на всі дотеперішні совєтські заяви і декларації про необхідність якнайтіснішого наукового співробітництва в період політичного відпружування у світі, ні одна із згаданих вище загальносовєтських і совєтсько - українських установ не тільки не зайняла ніякого становища, а навіть не підтвердила факту одержання запрошення від канадського університету взяти участь у науковій конференції. Як відтак правильно було відзначено в часі дискусії на конференції, чинники Української ССР не мають ніякої автономії, коли йдеться про їхні будь-які безпосередні контакти і зв'язки з закордоном, що, очевидно, значно утруднює наукову співпрацю, обмін і також наукові об'єктивні досліди.

Є поза всяким сумнівом що з різних міркувань Москва, яка вирішує справу таких чи інших контактів совєтських республік зі зовнішнім світом, не є зацікавлена в об'єктивних студіях проблем сучасної України. Це знову передрішує можливі успіхи чи неуспіхи заходів щодо наладнання співпраці на відтинку цих дослідів з українськими вченими, які живуть в УССР чи в СССР.

Перспективи українознавчих студій на Заході

З практичних міркувань у першу чергу сесія, в часі якої обговорювано, власне, питання змісту і характеру українознавчих студій на Заході, мала особливе значення. З одного боку, ця сесія кинула світло на труднощі, що з ними зустрічаються ці науковці, які посвячуються українознавчим студіям, а з другого, — на ній накреслено цілу програму розбудови цих студій. Особливо вимовний був цей факт, що свої погляди на ці справи на конференції подали ці науковці, на долю яких випало бути піонерами і першими організаторами чи промоторами українознавчих студій на Заході. Ідеться тут про таких науковців, як д-р Джон Армстронг, д-р Константин Біда, д-р Юрій Луцький, д-р Омелян Пріцак, д-р Іван Решетар та д-р А. Бромке.

У той час, коли професори Ю. Луцький, О. Пріцак і К. Біда ширше заторкнули питання організаційно - технічного порядку, д-р Дж. Армстронг і д-р І. Решетар зупинилися над змістом і програмою українознавчих студій, формулюючи своєрідну ідеологічну базу „українології". З боку д-ра Армстронга була поставлена дуже конкретна вимога поставити українознавчі студії на найвищий науковий рівень з застосуванням модерних дослідних метод і засобів, піддаючи в першій мірі глибинний науковій аналізі т.зв. національний міт і все українське минуле. Українські науковці мусять „започаткувати дія-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Софія Наумович

РОЗМОВА З ДЕЛЕГАТКОЮ СФУЖО

Знайшовшися випадково на декілька днів у Мюнхені (якраз: Октоберфест!), я не тільки оглянула критичним оком новий будинок УВУ, але й зайшла на відому адресу — Цепелінштрасе. Туди погнала мене цікавість: довідатися щось ближче про жіночий журналістичний конгрес, на якому вперше знайшлася українська журналістка. Нею була мґр Слава Стецько, яку уповноважило до цього репрезентативного виступу СФУЖО. І ось, що вона мені про нього розказала:

— Виступ українки на будь - якому міжнародному конгресі не може проходити так гладко і приємно, як, наприклад чорної красуні з Ґани, чи іншої Нігерії. Зразу ж на початку, коли я зголосилася у Секретаріяті, мене зібрав гіркий сміх, побачивши моє прізвище як делегатки... СССР. Молоденька секретарка прийняла мій протест зовсім спокійно й одним помахом олівця направила свою помилку, вписавши „Україна" замість СССР. Але цього не знав п. Сварт, який, відкриваючи Конференцію і вітаючи окремих делегаток, знову привітав мене як представницю СССР. Це дало мені нагоду вияснити з місця при повній залі, на відкритті, різницю між Україною й СССР, що й зразу підтвердила, перепросивши за „помилку", предсідниця пані Контіні. Я, до речі, була задоволена з цього інциденту, який дозволив мені зайняти слово у засадничій для нас справі, бо статус „обсерватора", який дістало СФУЖО на цей конгрес, не уможливлював будь - який інший виступ на пленумі.

— Проте, я брала участь у двох найцікавіших комісіях: культури й інформації, надолужуючи своїм частим забиранням слова примусову мовчанку на пленумі. І хоч серед учасниць було багато комуністок з Румунії, Мадярщини, Польщі, Югославії, які були дуже підковані, та з Франції, Бельгії, Італії, які „все знали краще", бо кожного року відвідують СССР, то журналістки інших країн і поглядів ставилися до мене надзвичайно прихильно і з великим зацікавленням слухали моїх перепалок із комуністками. До мене зголосилися по інтерв'ю зі мною репортерки Ґаґи й зі Скандинавських країн. Представниці радіо записали мої відповіді на таємну для Швайцарії — французькою мовою й для Чіле — еспанською.

— Знаючи журналістичну братію, я не забула взяти із собою нашої документації: список українських політв'язнів, у першу чергу жінок, довідку про наших інтелектуалістів, англійською мовою і журнал „Резістенція" — еспанською, окремі матеріяли про Ніну Строкату - Караванську і карточки з твором Алли Горської, інформації про страйки й заворушення у концтаборах, листи в'язнів до ОН і на Женевську конференцію, підписи чужинців в обороні Мороза, та зокрема, його есей „Замість останнього слова" — німецькою, французькою, еспанською, англійською, італійською і шведською мовами. Журналістки розхапували цей цікавий і так мало відомий на Заході матеріял та давали мені адреси своїх редакцій, щоб їм присилати постійно такі матеріяли.

— Мій протест на відкритті не пішов намарно. Він викликав обурення в комуністок, мовляв, „як я смію виступати від України, коли це тільки частина СССР", зате ж інші, як могли, так мене підбадьорювали. Може побільшило їхнє зацікавлення й те, що, назагал, конгрес проходив досить спокійно, щоб не сказати нудно — адже його темою була „консумпція" — на всі боки вже витерта тема.

Підбадьорена в великих симпатії збоку ізраїльтянок, які поголовно ставляться вороже до росіян, добродушної канадійки, яка при кожній зустрічі мене благословила, чи б е л ь гійської приятельки кpолеви Фабіолі, яка прощала мене зі слізьми, — я звернулася до предсідниці конференції пані Контіні, італійки, з докірливим запитанням: „Чому така велика організація як СФУЖО, що має свої відділи - члени досліно по всій земній кулі, і має свої власні пресові органи, не має досі статусу звичайного члена?"

— Відповідь не дала на себе довго чекати. Інтелігентна і бистра голова конгресу, після короткого міркування, відповіла мені, що СФУЖО може внести заяву в членство, підтверджене представницями двох країн. Яке ж було моє велике здивування, що присутня при цій розмові французьканка, яка спершу заявляла, що „Україна не може бути самостійною, бо її потребує Росія, зголосила свою бажання покласти свій підпис під заяву СФУЖО.

— З інших делегаток, полька півжартом сказала, що й собі теж вдягне „гафтовану блюзку", щоб „заказовать пань з України", а жидівка (до речі: три жидівки були самі народилися в Україні, а четвертої — батьки) заявила, що мусіла покинути одягати вишивану блюзку з ненависти до москалів. Мені вдалося її переконати, що може спокійно її носити, бо блюзка українська, а не російська. Під кінець конгресу наша приязнь з нею дійшла до того, що я дістала запрошення відвідати Ізраїль для поглиблення зв'язків.

— На жаль, із комуністками із сателітних країн не можна було розмовитися, хорватки, словінки та інші надто боялися чи то мене, чи своїх опікунів... Зате шведка добре знала історію Карла XII і Мазепи, а італ-

(Закінчення на стор. 7-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАЦІОНАЛІЗМ ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ

Мґр М. Домашевський у „Свободі" з 22-го жовтня 1974 р. в дописі „Націоналістичні лідери заметушилися", між іншим пише про те, що націоналізм це виключно західньо-українське явище. І запитує лідерів ОУН: „скільки у ваших націоналістичних відламах є людей із центральних земель України?" І відповідає: „Ви їх не маєте, бо вони мають свою політичну партію УРДП і ще деякі менші...".

На майбутнє, хочемо порадити тим, що збираються оцінювати політичні зрізничкування в середовищі еміґрації з Наддніпрянщини, щоб вони спочатку впевнилися у своїх висновках, а тоді вже бралися за перо.

Найперше треба знати, що націоналізм не є ознакою партійної приналежности. Націоналістом може бути людина, яка належить до організації, що немає у своїй назві прикметника „націоналістична". І автор згаданого листа, нижче це стверджує сам, що, мовляв, англійці французи чи німці, більші націоналісти, як всі разом взяті українські, але вони не мають націоналістичної організації. Та йому йдеться про те, щоб „довести", що серед наддніпрянців націоналістів немає, бо він їх не бачить в західньо-українських ОУН.

А чому б вони мали там бути?

Наприклад, Спілка визволення України, яку мґр М. Домашевський приділив „до деяких менших", що була у підсовєтській Україні й відновлена на еміґрації.

Яких переконань були і є її члени? Або, як назвати людину, яка стоїть на безкомпромісових самостійницьких позиціях? А такими були члени СВУ у підпіллі в УССР і такими є члени відновленої СВУ на еміґрації.

Тож ясно, що всі вони націоналісти, хоч такими себе не називають!

Націоналістами є також гетьманці й члени селянської партії з підсовєтської України.

Тому так легко під час Другої світової війни похідні групи ОУН встановили контакти з українськими націоналістами в окупованій німцями Україні. Були це безкомпромісові самостійники, а між ними й учасники членів СВУ й СУМ-у.

Але за винятком одиниць, не мали похідні групи ОУН контактів з тими українцями, які створили на еміґрації УРДП. І це не випадково. Бо УРДП (всі три) виводять свій родовід від Хвильового і Скрипника.

Якраз про це, як бачимо, нічого не знає мґр М. Домашевський, а тому й не бачить серед наддніпрянців націоналістів, хоч і неприналежних до західньо-українських ОУН.

Націоналізм — явище загальноукраїнське; а це, що на західньо-українських землях його визнавців оформлено в ОУН, сама назва якої нагонить переляк на мґр. М. Домашевського, бо мовляв „акції будь-якого націоналізму упали в ціні", то таке твердження не відповідає дійсності. На прикладі Москви знаємо, що найбільшою загрозою для цієї імперії, якраз є український націоналізм, а зокрема ОУН.

В. Коваль
Бруклин, Н. И.

ЩЕ ПРО МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ

Хочу подякувати п. Іванні Савицькій за її статтю „З мого вікна" („Свобода", 25-го жовтня), в якій вона мала відвагу сказати, що „слід перевірити наше вороже наставлення до не-українців, нових членів родини". Так, мала відвагу, бо цей її погляд в нашому суспільстві все ще цілком непопулярний та часто-густо дехто вкючає його навіть до категорії „національних зрад".

Як мати двох синів, які одружилися з не-українками, з власного досвіду, так би мовити, „з першої руки" знаю, як влучно підійшла до цієї проблеми п. Савицька, кажучи „краще пригорнути чужу дитину до себе, виявити тепло зрозуміння і увагу, зискати прихильність не тільки для родини але й для нашої спільноти". Керуючися, власне, таким підходом, з правдивою приємністю можу ствердити, що обидві мої невістки, — одна французько - ірляндського роду, друга німецько-англійського, — завдяки окруженню нового родинного дому, їх чоловіків і свекрів, на скільки знають про Україні справу" настільки багато, що в загально - американських колах, в яких вони потребувають в зв'язку з своїми власними професіями та їхніх чоловіків, вони можуть, і це роблять, опрокидувати будь-які фальшиві погляди про Україну та українські справи взагалі, та можуть давати правдиві інформації і, коли треба, їх захищати. Отже вони й багато інших подібних, як жінок так і мужчин, (як, наприклад, цей молодий, про якого п. Савицька згадала на початку своєї статті) в наслідок факту, що стали членами українських родин, нічим не „обідніли" чи спогашили нашу українську спільноту, але навпаки, її тільки збагатили.

Отже, наводячи ще раз слова п. Савицької: „слід перевірити наше вороже наставлення до не-українців, нових членів родини", додам, — і то основно й негайно!

Марія Сокіл Рудницька
Томс Ривер, Н. Дж.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Алла Коссовська

КРАПЛИНКА БЕЗБАРВНОЇ РІДИНИ

(Оповідання)

8

— Мене до нього послав ювелір. Грант був посередником між ним і якимись в'язнем, що зробив цю крадіж. — Очі Вадима з надією дивилися на земляка.

— Мушу вам сказати, друже, звичайно, довірочно, що Грант тепер під слідством у справі наркотиків. Бачити його офіційно скоро неможливо, але я можу для вас, як для прибулого з-за кордону, а до того ж земляка, зробити виняток. — Сивий зняв слухавку внутрішнього телефона.

— Приведіть на вартівню Гранта з камери 567! — і, вже звертаючись до Вадима, запропонував: — Може хочете склянку чаю, земляче?

Вадим відчув, що горло в нього пересохло, і жадібно припав до склянки, що її налив із термоса і подав йому новий приятель.

Терпкий, гарячий трунок цілющим джерельцем влився у Вадимові груди. Це підбадьорило його, і він, спорожнивши склянку, з подякою поставив її на стіл.

Йому хотілося ще щось сказати цій привітній людині, але в цю хвилину за дверима почувся тупіт ніг і у вартівню, в супроводі двох вартових, увійшла людина в арештантському одязі.

Це був невеликий, хирлявий чоловік з безвиразним сірим обличчям. Увійшовши, він зупинився на порозі і недбало сперся на одвірок.

Якби Вадим не був таким схвильованим, його напевно здивувало б, що в'язничний наглядач вибрав так мізерно. Але відчуття, що він уже наблизився до розгадки таємниці, цілком заполонили його увагу, і дійсність пропливала повз нього, як хвилі лондонського туману.

— Грант, — сказав сивий, підводячи на в'язня свої світлі очі, — чи ви можете сказати, хто зробив цей напильник?

В'язень ступив два кроки наперед і взяв зі стола напильник. Його обличчя лишилося непорушним, як мертва маска. Він лише побіжно глянув на прикрасу і знову байдуже поклав її на стіл.

— Це робота душителя ювеліра. Це його остання робота перед стратою, — голосом такими же невиразним, як і вся його зовнішність, промовив Грант.

— Цей пан, — старий рухом очей вказав на Вадима, — придбав цю річ в Ню Йорку. Розкажіть, як вона могла опинитись в Америці? Сядьте тут, — показав він на стілець, що стояв по другий бік стола.

З тим самим непорушним виразом обличчя Грант опустився на стілець.

— Як вам відомо, директор Флемінґ дозволив душителеві працювати за фахом. Йому передали з дому інструменти, поставили варстат, і він робив різні прикраси зі срібла, яке приносили йому з дому. Ладнав годинники для наглядачів. Він чекав відповіді на апеляцію, яку подав його адвокат.

— Чи все, що передавалося йому, проходило вашу перевірку?

— Так.

— А що саме він діставав з волі? Чи були серед цього якісь хемікалії?

— Йому для його виробів потрібна була соляна кислота, і містер Флемінґ дозволив . . . — Ледве помітна зневажлива усмішка торкнула сірі уста арештанта.

Очі старого поліцаста стали гострими, він вдивлявся в обличчя Гранта пронизливим, недобрим поглядом.

— І ви постачали йому цю соляну кислоту? — підкреслюючи слово „соляну", гостро запитав він.

— Я ж кажу, що йому дозволено . . .

— А наркотики йому теж дозволено?

І, дивлячись просто у блідо-блакитні, гнівні очі начальника і вже не ховаючи цинічно - презирливої усмішки, Грант відповів:

— А це вже інша справа, на це я відповім на суді.

— Ол райт! — з трудом стримуючи обурення, що забарвило на червоно його шию і вуха, — сказав сивий. — Мені все ясно. Заберіть його!

— Що, що вам ясно, сер? — вигукнув Вадим, ледве закрилися двері за Грантом. Очі його блищали гарячково, сплетені пальці рук побіліли на кісточках, уся постать напружено нахилилася вперед. Він відчував, що стоїть на порозі розгадки таємниці напильника.

— Не хвилюйтеся, візьміть сигарету! — сказав йому земляк, простягаючи цигарничку. — Вислухайте мене спокійно! Три роки тому тут відбувся сенсаційний процес ювеліра-душителя Фітцджеральда Скотта. Скотт був багатий, мав розкішну віллу, молоду жінку, красуню Евеліну. Але жінка зрадила його і втекла з коханцем, пограбувавши крамницю Скотта на 200 тисяч фунтів. З того часу Скотт зненавидів усіх жінок на світі.

В Лондоні почалися убивства. За один рік згинуло 18 жінок, задушених в різних районах міста. Ми довго не могли спіймати убивцю. Нарешті, Скотленд Ярдові пощастило натрапити на слід, який привів на віллу Скотта. Ювеліра засудили до страти, і він сидів в окремій камері, а наш директор, людина ліберальна, дозволив йому займатися своїм улюбленим ділом — виробляти різні прикраси. — Поліцист доторкнувся до напильника.

— Адвокат Скотта подав прохання про помилування на ім'я королеви. А тим часом Скотт виробляв і продавав, через посередництво Гранта, сережки, бранзолетки, каблучки і направляв годинники наглядачам. Убивши 18 жінок, він все ще надіявся на помилування! Але королева відмовила, і Скоттові оголосили смертний вирок. В тюрмі час він працював над цим напильником. І, мабуть, вирішив аж до смерти мститись на жінках. Не даремно ж останніми його словами перед стратою було страшне, нечуване прокляття, яке він послав. Навіть звичні до всього тюремні службовці, присутні при страті, здригнулися, почувши це. Але навряд чи прокляття ладні убивати людей. Тут було щось інше. Гляньте сюди! — говорячи

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — ДУМАЙМО ПРО МАЙБУТНЄ!

ПРОТОКОЛ

28-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Marriott Motor Hotel, Philadelphia, Pa. в тижні від понеділка, 20-го травня 1974 року.

(3)

(Продовження звіту заст. гол. предсідника Марії Душник)

A new project of the Women's Committee in 1973 was to sponsor the stay of two girls in the UNA summer camp at Soyuzivka. Maria Ginda of Brooklyn, N.Y., and Jean Ann Phillips of Wilkes-Barre, Pa., were the two chosen, and it is anticipated that other young girls will spend a few weeks in our Ukrainian Carpathians. Also, it is hoped that branches with treasuries consider sponsoring children of less affluent families to the UNA boys' or girls' camp at Soyuzivka.

* * *

During the Vietnam War the Women's Committee appealed to UKRAINIAN WEEKLY readers to write in for addresses of Ukrainian American soldiers serving abroad. Lists supplied by the SVOBODA Administration office were then sent by this officer to interested parties who wrote letters and cards to our servicemen overseas.

* * *

During the past four years this officer visited several UNA Districts and branches; in her New York City District she serves as English language press officer and submits reports of all meetings to The Weekly. In 1970 she attended a meeting of Branch 28 in Houston, Texas, and at the time noted that smaller and distant branches should be visited more often by officers or organizers. The same year the following districts were visited: Allentown, Pa., Anthracite-Shamokin and Pittsburgh, Pa., and New Haven, Conn. In 1971 at a meeting of the Jersey City-Bayonne, N.J. District she presented a plaque to Kvitka Steciuk, and at a Newark, N.J. District meeting she awarded a plaque to Anna Hnatiuk; also visited were the Perth Amboy and Passaic, N.J. Districts. In 1972 she attended a meeting of the Allentown District, the Baltimore, Md. UNA Day and organizational meeting, the Woonsocket, R.I. organizational meeting and one in Rochester, N.Y. In 1973 she attended a Syracuse-Utica, N.Y. meeting in Elmira Heights, one in Perth Amboy, N.J. and the 5th anniversary banquet of Philadelphia Branch 32. In 1974 she participated in District meetings in New York City, Wilkes Barre, Pa., the Anthracite Region (in Mahanoy City, Pa.) and Baltimore, Maryland.

In 1972 this officer was the main speaker on the role of women in UNA, at the 35th anniversary celebration of the Rochester women's branch, No. 343. The banquet was a huge success and well attended by the well-organized Rochester Ukrainian American community. Mrs. Mary Sweryda, Br. 343 secretary for 11 years, discussed branch problems as to holding meetings, etc.

At these meetings, it is evident that the district committees serve as a focal center of UNA area interests and activities. Problems are discussed and tensions are eased. The competition among organizers and the districts is a challenge to be met. But the welfare and growth of Soyuz are of paramount concern. A vigorous and active district chairman and a few other key officers are generally the key to a vital district, which keeps the branches on their toes and involved in UNA programs and actions.

Typical Ukrainian hospitality is always shown visitors, with the ladies gladly serving their goodies and not caught up in women's lib, as yet. During these trips, this officer often visits sick members in the hospital or at home. She appeals to the women to participate in the fraternal phase of Soyuz, as that is an important part of its existence. The presentation of annual awards to individuals and district committees is a highlight of these meetings and a spur to further activity. We repeat, in our opinion different officers should attend district meetings to rekindle interest, and programs be planned to get the younger element to the meetings.

This officer participated in UNA Days in New York, New Jersey and Pennsylvania and feels they are another link in keeping the membership together, especially during the warm months.

This officer submitted many articles to The Weekly on meetings she attended, women's part in them, the environment, food and housing for the elderly, registering and voting, and on community activities.

She attended Executive Committee meetings and participated in dedication ceremonies on opening of the new UNA building.

Youth and Sports

This officer has participated annually in the banquet, concert and graduation of the students completing the Ukrainian Cultural Courses at Soyuzivka. In 1972 she addressed the students on Brazil and the life of Ukrainians in South America, and in 1973 she spoke to the class about her participation in the International Council of Women's Congress in Vienna and the potential for public relations work in their student life and afterwards. It is felt that the Courses should be revaluated—one important area being the maturity of students taking the Courses.

This officer supports SUM and Plast programs and has young people appear before non-Ukrainian groups. She attended the Vatra in East Chatham, N.Y. two years ago, a spectacular event.

During the annual Labor Day weekend Sports Meet at Soyuzivka, she takes part in the ceremonies, in giving out swimming and tennis trophies, including her sportsmanship trophy to a deserving tennis player, and taking part in the women's competition for 18 years. She is in contact with youthful players and seeks participants for the swimming, tennis and bowling meets. Sports Committee gave plaque to KLK on its 50th anniversary.

At a youth demonstration in New York, at which blood was donated to the American Red Cross, she greeted the young people and cooperated with them in their press contacts.

She also appeared at a UNWLA graduation program for high school graduates in New York.

This officer is a member of the UNA Scholarship Committee. In addition to our scholarships, students could consider new Federal Ethnic Study grants now available.

UNA Representation

As UNA representative to the New York Fraternal Congress, this officer was elected in 1971 to the Executive Board and reelected in 1972, 1973 and 1974.

She represented the UNA at the Lesia Ukrainka Centennial celebration in Cleveland and placed the UNA wreath at the foot of the statue, accompanied by Olga Byk, Michael Kihichak and Yaroslav Krawchuk of Cleveland. Mrs. Isydora Borysova, sister of Lesia Ukrainka, was present at the event.

Also represented the UNA at the 60th anniversary of the Providence Assn. of Ukrainian Catholics, the 40th of the Ukrainian Gold Cross, the 25th of SFUZhO, and the 25th of the Ukrainian Engineers Society in New York.

Was a UNA delegate at the XI UCCA Congress in New York. She induced Gov. Rockefeller to appear at the banquet, at which she presented him and Attorney General Louis Lefkowitz. She was reelected to UCCA Policy Board.

UNA representative at Labor Day Sports meet at Soyuzivka.

She was the guest speaker at the Independence Day celebration of the UCCA Branch in Hempstead, N.Y. last January.

Was UNA delegate to 2nd Congress of World Congress of Free Ukrainians in Toronto last November.

Represented UNA at Ukrainian Orthodox League Convention in Carteret, N.J. The UNA helped the League publish 1,000 brochures of a Reporters Guide for UOL chapters'use as an aid for preparation of material for the press.

Represented UNA at meeting in New York of Students for Defense of Human Rights in Soviet Union, and at a Patriarchate group's meeting in New York.

Attended the reception for Cardinal Slipyj in Philadelphia, the 100th jubilee banquet of the Shevchenko Scientific Society, and the Svoboda 80th anniversary banquet in New York.

HUMAN RIGHTS

This officer was active in several areas protesting the violation of human rights in Ukraine and elsewhere.

In 1971 she coordinated activities of an ad hoc ethnic women's committee, the United Organizations of Women from Central and Eastern Europe, and helped issue a Memorandum to the United Nations which was sent to all UN Missions, leading world groups and leaders, on reuniting families separated by the Communists.

Took part in youth demonstrations in New York and was interviewed by NBC television, part of which was shown on 11:00 p.m. national news program.

As a member of Coordinating Committee of Ukrainian Women's Organizations in Metropolitan New York, prepared petition to UN, letter to our UN Ambassador and leaflets; participated in demonstration and was member of 4-woman delegation which called on Deputy Director Lawson of UN Human Rights Commission, and visited press services.
collaborated on statement on Captive Nations, which was distributed to delegates and given to our then U.S. Ambassa-

At General Federation of Women's Clubs Convention in
dor to the UN, George Bush.

Attended demonstration in Washington, D.C. on 40th anniversary of famine.
Denver took floor in discussion of resolution on communism;

Invited U.S. Senator James Buckley, U.S. Congressman Edward Koch and N.Y. State Senator John Marchi to speak at Mournful Rally in Central Park, N.Y.C.; all accepted; introduced Senators Buckley and Marchi.

As delegate of National Council of Women of U.S. to the International Council of Women Congress in Vienna last June, served on Migration Committee at which she raised question of reunion of families separated since World War II and arrests of Ukrainian and other intellectuals and dissidents in USSR. At reception in U.S. Embassy in Vienna talked with the U.S. Ambassador to Austria and one of his attaches about Ukrainian problem.

Member of International League for the Rights of Man which concerns itself with violations of human rights and arrests of intellectuals in USSR.

COMMUNITY

Participated in annual Captive Nations Week ceremonies and prepared statement for the press, which is published in Congressional Record.

At White House reception for women leaders presented Mrs. Nixon with copy of UCCA booklet "Ukrainian Intellectuals in Shackles," in presence of Mrs. Mamie Eisenhower.

Contacts with various ethnic groups. Presented Ukrainian program at Estonian 55th anniversary of independence program—SUM "Zhayvoronky" and Plast Bandurists performed; this officer gave short talk on Ukrainian history and recited in English Shevchenko and L. Ukrainka poems. Also, participate in Baltic and Lithuanian women's meetings and conventions, where I often speak.

Arranged for Ukrainian dancers to appear in Brooklyn Civic Center; article and picture appeared in The New York Times.

While in Miami Beach for the Republican Convention, coordinated arrangements with UNWLA Branch 17 for Ukrainian folk art exhibit which was viewed by prominent government officials and many others. Dr. and Mrs. Futey were hosts.

Worked for election of Ukrainian candidates for U.S. Congress and American candidates. Hope to work with our candidates this year as well.

Coordinated tour of "Little Ukraine" in downtown New York for women from 23 countries, following reception and musical program. Wives of ambassadors and ministers and UN personnel among them.

In conclusion, have endeavored to enhance the image of the UNA as the foremost fraternal organization and leading force in the Ukrainian American community.

* * *

Recommendations

A Women's Page editor; again, that women's committees be formed in Districts or large branches to aid the needy, ill and aged; women take part in district meetings and that sufficient notice is given before meetings; women speak on radio programs about UNA; programs for district meetings, with guest speakers or officers or organizers from different districts, to stimulate interest and get young people to attend; refresher courses for secretaries; increase aid to our ailing members; women arrange group tours to new UNA building and to Immigration Museum, etc. English "Veselka" to be given to American schools; more scholarships; women take part, where possible, in Bicentennial programs; additional professional organizers and women organizers in their own and nearby areas; organize our professionals and higher income people into UNA; consideration be given older members who have been paying dues for many decades; less delegates to conventions to save costs; a public relations officer for UNA to serve as "troubleshooter"; youth centers to keep our young people from leaving the Ukrainian community and enter the UNA; student loans at reasonable rates, and revive the spirit of fraternalism as envisioned by our founding fathers 80 years ago.

ДОРОГІ ПАНІ И ПАНОВЕ ДЕЛЕГАТИ!

Для тих з Вас, що краще розуміють по українськи, як по англійськи, бажаю подати коротко найважніші ділянки моєї діяльности за останню каденцію:

Організаційна діяльність: Пропагувала посилення організаційних зусиль жінок УНСоюзу; видано „Заклик до Жінок УНС" для заохоти жінок УНС до більшої участи в організаційних зусилях, як також в ділянках гуманітарної та допомогової праці; зорганізувала особисто 44 нових членів; відвідини Окружних Комітетів та Відділів УНС та постійний контакт з жінками-організаторами УНС.

Жіноча діяльність: Заплянозано побудову памятника Лесі Українки на „Союзівці" та зібрано відповідний фонд; проєкт є вже в стадії викінчення; видавано постійні заклики за участю дівчат в дівочому літньому таборі та в українознавчих курсах на „Союзівці"; ведено кампанію між жінками УНС за писанням листів до вояків-українців в американських збройних силах поза кордонами Америки; відвідини хорих та старших самітних членів УНС; виступи на українознавчих курсах та участь в градуаційних церемоніях курсантів.

Контакти з молоддю та спортова діяльність: Заохочування української молоді ставати членами УНС та передплачувати й читати українські та англомовні видання УНС; заохочування української молоді брати активну участь в спортових змаганнях, головно в тенісових, плавацьких та кругольних змаганнях УНС шляхом надавання спортових нагород.

Участь в керівних органах УНС: Участь у всіх засіданнях Екзекутиви та Головного Уряду УНС; численні статті про союзове життя та діяльність до Українського Тижневика."

Репрезентація: Заступництво УНС в Екзекутивному Комітеті Братського Конгресу Ню Йоркського Стейту; заступництво УНС в Політичній Раді УККА та на Другому Конгресі СКВУ.

Громадська діяльність та оборона прав людини в Україні: Участь в різних американських та міжнародних організаціях в обороні прав людини в Україні; протестні дії проти русифікації України та переслідування української культури на всього національного життя в Україні.

В усному звіті Марія Душник подала головний хід думок свого звіту, друкованого в книзі звітів. Крім того подала, що була вона головою Жіночого Комітету УНС та що в 1973 р. призначено нагороди тим жінкам, що зорганізують найбільше членів. Переможцями, що одержали три перші нагороди були: Квітка Стецюк, Відд. 25, зорганізувала 73 членів, одержала першу нагороду — Енциклипедію Українознавства; Анна Гарас, Відд. 47, зорганізувала 70 членів, одержала другу нагороду — книжки, які собі вибрала; Гелен Олек, Відд. 22, зорганізувала 41 членів, одержала третю нагороду — книжки для її вибору.

Крім того наступні жінки зорганізували 25 або більше членів: Анна Гнатюк, Відд. 37, зорганізувала 36 членів; Дарія Манило, Відд. 474, (Канада) — 33 члени; Катерина Онуфрик, Відд. 416 (Канада), 31 членів; Ольга Осередчук, Відд. 37, 30 членів; Олександра Дольницька, Відд. 434 (Канада), 26 членів; Марія Юзик, Відд. 492 (Канада), 25 членів.

Закінчила свій устний звіт заувагою, що жінки в Канаді в 1973 р. дуже гарно працювали для УНСоюзу.

З черги предсідник Конвенції покликав до звітування заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана.

Звіт заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана

Звіт за чотири міжконвенційні роки з праці в тих ділянках, які належать до моїх обов'язків та відповідальностей, як керівника Рекордового Відділу, важко було б вмістити в рамках короткого друкованого звіту коли б я мав подати точні інформації про пророблену працю і заторкнути всі ділянки нашого діловодства. Але такий детальний звіт, на прочитання якого треба б витратити чимало часу, вважаю зайвим, тому що Шановні Делеґати, як відділові секретарі та урядовці, організатори і діячі, докладно обізнані з нашою працею, і цим самим самі її можуть найкраще оцінити. Згідно з цим у звіті буду старатися інформувати лише про основні ділянки нашої праці, а вслід за цим зараз таки подавати свої висновки, які могли б послужити нам для встановлення напрямних діяльности УНСоюзу на майбутні роки.

Основними ділянками праці Рекордового Відділу можна назвати ось такі:

1. Оформлювання аплікацій та видача членам забезпеченевих грамот.
2. Забезпеченева служба нашому членству та обслуга наших секретарів і організаторів у їхній праці.
3. Кореспонденція у всіх цих справах із секретарями відділів, організаторами та поодинокими членами.
4. Вдержування документів - рекордів нашого членства та його забезпечення.
5. Ведення статистики руху і стану членства для власного діловодства і для забезпеченевих властей.

Згадані обов'язки виконує в нашому Рекордовому Відділі наш „тім" — дружина, складена з фахових і досвідчених службовиків, які працюють віддано та з посвятою, поборюючи не раз несподівані кризи, коли трапляються у нас довші занедужання, як це теж мало місце на початку цього 1974 року. Тому подаю тут з признанням імена та прізвища членів цього нашого штабу до „конвенційного рекорду", вичисляючи їх за роками служби в УНСоюзі: Стелла Расн, Меланія Міллянович, Ярослава Левицька, д-р Іван Козак Іванна Коць, д-р Марія Кобринська, мґр Осип Стецура, мґр Наталія Залуська, Ольга Парубчак, Михайло Юзенів, Діонізій Смотрич, Данута Роман і Павлина Андрієнко-Данчук. Я горджуся цим нашим „тімом" та вважаю теж себе його членом, бо, виконуючи обов'язки його керівника, я також працюю в його складі.

В працях нашого Рекордового Відділу ми мали повне вирозуміння та дуже гарну співпрацю наших секретарів Відділів та організаторів, разом з якими ми могли поліпшити забезпеченеву службу нашому членству. Але, так склад наших службовиків, як і ряди наших союзових діячів у терені, потребують поповнення новими молодими силами, яких ми повинні притягнути до праці та поділитися з ними знанням УНСоюзу і досвідом, щоб вони могли колись перебрати ці наші обов'язки і виконувати їх з такою ж відданістю та посвятою. Справа нових сил, справа поповнення наших рядів молоддю, це справа першої ваги нашого УНСоюзу та нашої української спільноти, якої надбання повинні б дальше зростати і ще краще служити нашій справі.

Праці Рекордового Відділу стараємось виконувати скоро і точно, бо від доброї забезпеченевої служби членам багато залежить ступінь довір'я до нашої установи і зв'язаний з ним дальший ріст УНСоюзу. В плянуванні нашої праці беремо до уваги порядок важливостей цих багатьох різних наших обов'язків, що їх приходиться виконувати в різному часі цим самим службовикам. Починаючи від оформлювання аплікацій та виготовлювання грамот забезпечення, а вслід за цим виготовлювання картотек членів та друк виказів членства поодиноких Відділів, аж до видачі аплікацій на виплати допомог, грошових зворотів і посмертних поладнує штаб службовиків Рекордового Відділу для 460 секретарів Відділів та біля 90,000 власників грамот. Багато часу та уваги присвячуємо зв'язаній з усіми цими ділянками нашої праці кореспонденції, поладнуючи скоро всі справи та подаючи в нашому листуванні точні інформації, виясненя і поради секретарям, організаторам та членам.

Все те, що ми у звітовому році виконали з певними успіхами, було можливе завдяки співпраці наших союзових діячів та працівників і за це їм складаємо тут сердечну подяку. Така подяка належиться секретарям та іншим відділовим урядовцям, постійним та обласним організаторам, службовикам інших Відділів Головної Канцелярії УНСоюзу та „Свободи", її редакторам і працівникам друкарні, членам Головного Уряду, головному редакторові „Свободи" та членам Головного Екзекутивного Комітету.

Інші ділянки нашої праці

Багато уваги присвятили ми в цій каденції ревізії наших друків для більшої ефективности нашого діловодства, а при тому ми старалися впровадити на всіх друках двомовність, тому що деякі з давніших друків були лише поанглійськи, чи то з браку місця на друках, чи теж з браку української термінології. Ці друки ми при поновних замовленнях відповідно змінясмо та впроваджуємо обов'язково на них двомовні тексти.

Вишкільна праця проводиться у нас головно шляхом кореспонденції з новими секретарями і організаторами, але також курсами секретарів та організаторів. За час цієї чотирирічної каденції відбувся цілий ряд таких курсів по Округах та один великий центральний на Союзівці. Наші дальші успіхи в забезпеченевій ділянці залежать у великій мірі від професійности наших секретарів та організаторів, тобто ступеня їх обзнайомлення із життьовим забезпеченням взагалі, а нашого УНСоюзу зокрема. Тому такі курси є безсумнівно потрібні. Залишається лише питання, чи центральні курси на Союзівці є відповіддю на цю потребу, чи може таки курси по Округах допоможуть нам поширити знання союзового забезпеченевого підприємства серед всіх наших союзових діячів. Бо коли на курси на Союзівці не можуть приїхати всі ті, яким такі курси потрібні, тоді треба нам — викладачам поїхати до цих наших союзових діячів, секретарів та організаторів, по Округах і там проводити такі курси, навіть коли б кожний курс треба було поділити на два окремі вікенди, при чому один вікенд мав би одного викладача з централі, а ругий — другого. Тоді справа коштів була б досить ощадно розв'язана.

Відвідини Округ та участь у зборах можна теж вважати вишкільною працею, коли мова про ділові окружні наради секретарів, інших відділових урядників та організаторів. Тому, хоча я часто відмовляюся від виїздів в терен з огляду на перевантаження працею в Головній Канцелярії, то все таки радо погоджуюся на виїзди, які є не репрезентаційного, а радше вишкільного характеру.

До моїх постійних обов'язків належить виготовлювання вісток із союзового життя Округ, коли їх відвідую, чи коли їх мені передають наші діячі з терену. Зокрема виготовляю постійно вістки на першу сторінку про хід членської кампанії із так званим „кавнт давн" — рахунок вниз до визначеної мети кампанії, подаючи щотижнево імена та прізвища тих секретарів, які придбали по дві і більше аплікацій впродовж тижня, та по 3 і більше аплікацій впродовж місяця. До мене належить опіка над поміщуванням знімок нашої дітвори, що їх надсилають секретарі та організатори разом з аплікаціями на їхнє забезпечення.

З кінцем червня 1971 р. я був змушений залишити пост і обов'язки спортового редактора „Свободи" внаслідок перевантаження обов'язками для УНСоюзу, яким присвячую всі дні в тижні, включно із суботами та неділями, та над виконанням яких приходиться мені працювати довгі години в Головній Канцелярії та пізні ночі таки дома, де я заклав другу свою союзову канцелярію, включно з телефонічною обслугою секретарів відділів та організаторів.

Останньо, майже зовсім припинилася моя співпраця із українським Відділом „Голосу Америки", з яким я зв'язаний від 1964 року і виготовлювання для якого репортажів та інтерв'ю з життя українців в Америці вважав своїм „габбі", тобто розвагою, а при цьому корисною працею для нашого народу.

Поза союзовими обов'язками залишились мені ще тільки зв'язки з містом, чи радше з міською управою в Джерзі Сиiі, в якій я прийняв номінацію на члена Реґуляційної Ради тільки тому, що наша Головна Канцелярія УНСоюзу находиться в цьому місті. Наради цієї Ради відбуваються звичайно що другий четвер у вечірніх годинах.

Поза УНСоюзом, але як репрезентант Союзу, займаю тепер пост першого заступника президента Братського Конґресу Стейту Ню Джерзі і в черговій каденції прийдеться мені прийняти вибір на пост президента цього Конґресу.

У громадській праці, для якої залишилося мені так мало часу, прийняв я вибір на пост заступника голови Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч", з обов'язками референта суспільної опіки. На жаль, на ці обов'язки не вистачає мені досить часу і тому прийдеться на недалекому з'їзді „Самопомочі" ці обов'язки передати, чи радше не прийняти їх на нову каденцію.

Про участь в Конґресі УККА, в якому я був членом Статутової та Номінаційної Комісій, я вже звітував у річному звіті, а в останньому році мав я ще честь репрезентувати УНСоюз на Другому Світовому Конґресі Вільних Українців.

Як виконано резолюції та рекомендації Конвенції та Головного Уряду?

Нові пляни забезпечення, над вибором та затвердженням яких забезпеченевими властями працюємо вже повних два роки та до яких заанґажували ми наших актуаріїв, все ще не могли ми ввести в життя. Причиною задержки були застереження забезпеченевих урядів стейтів, в яких ми маємо дозволи вести наше забезпеченеве підприємство. Пропоновані тексти договорів трьох нових плянів забезпечення були вже три рази основно перероблені, щоб включити в них всі завваги цих забезпеченевих урядів, а вкінці навіть ми були змушені виготовити окремі тексти цих забезпеченевих договорів для стейту Пенсильвенії. Все це однак не дало нам досі бажаного успіху і ми все ще чекаємо на апробати цих наших трьох плянів забезпечення.

В стараннях про механізацію нашої праці в Рекордовому Відділі ми зробили малий крок вперед, замовивши нові машини IBM на місце старих, що їх ми вже мали від 1952 року. Але це будуть лише дещо кращі та більше продуктивні, бо скорші, машини, тому що число нашого членства і тенденції росту нашого забезпеченевого підприємства не оправдували ніяк видатку на великі і коштовні компютеря. Ці нові машини сподіваємося мати в Рекордовому Відділі у червні, або найдалі у липні, але вони не розв'яжуть нам питання приспішення видачі дивіденд та цілої реформи дивіденд, що її ми до якоїсь міри зв'язували з набуттям, чи винаймом нових машин.

Тому справу реформи дивіденди і приспішення її виплати розв'яжемо в черговому році через використовування винаймленого часу на чужих компюторах, виготовляючи з кінцем року магнітну стрічку із усіми даними про наші грамоти забезпечення для річних статистик і оцінки грамот забезпечення, а після того теж для виготовлення чеків дивіденди із цієї самої стрічки. Маємо тут однак ще одну справу до розв'язання: наш актуарій не рекомендував досі реформи, чи радше підвищення ставок наших дивіденд, стверджуючи, що в загальній сумі наша щорічна дивіденда понад 400,000 дол. вповні відповідає нашим сумам зібраних вкладок і резерв. Актуарій натомість рекоменував виплату так званої термінальної дивіденди лише певній групі членів, яких дивіденди могли б, на його думку, бути підвищені. Це були б додаткові дивіденди, виплачувані при виплатах поемертного, вивінування, чи навіть грошового звороту тим членам, яких грамоти були важні більше як десять років, та яких власники при видачі грамот мали 40 або більше років. Ми будемо тепер робити дальші старання в напрямі реформи наших дивіденд, маючи технічну можливість проведення такої реформи в життя шляхом користування магнітною стрічкою та чужими компютерами в такій праці.

В рекомендаціях Комісії для Організаційних Справ була винесена перед двома роками пропозиція підвищити винагороду організаторам за приєднування нових членів коштом зменшення виплачуваного секретарям досі комісового у висоті 25% від зібраних за перший рік нових грамот вкладок. У цій справі я пропонував здержатися від такої реформи, щоб залишити без зміни секретарську винагороду від зібраних вкладок за перший рік, а признати підвищені організаторські винагороди за аплікації на вищі суми забезпечення. По цій лінії була винесена рекомендація Головного Уряду і ми сподіємося, що після закінчення цих ударних конвенційних кампаній із різними спеціяльними винагородами та виграшами ми повернемось до нормальних винагород і тоді приступимо до здійснення цієї нової рекомендації. Тоді винагорода за приєднування нових членів на вищі суми забезпечення була б за кожну дальшу тисячу забезпечення вищою і цим можна буде заохотити організувати нових членів на високі суми забезпечення.

Згідно з моєю рекомендацією введено однорічну безплатну висилку дитячого журналу „Веселки" дітям у віці 4 до 12 років, коли вони стають членами УНСоюзу. На жаль, скористала досі з такої нагоди не ціла сотня дітей, бо тільки 94 нові члени департаменту молоді.

Апробовано теж, згідно з моєю рекомендацією, знижкову ціну передплати „Свободи" для членів - власників виплачених грамот кляси P-20, вік яких менший як 65 років. Зроблено це тоді, коли передплату „Свободи" підвищено до 24.00 дол. річно і така ціна мала зобов'язувати теж цих власників виплачених грамот, коли вони не мали ще 65 років. Тепер активні члени УНСоюзу платять по 7.80 дол. річно за „Свободу" і за таку саму ціну можуть її передплачувати власники виплачених грамот у віці понад 65 років. Власники таких же виплачених грамот у віці до 65 років платять за „Свободу" по 18.00 дол. річно, а всім іншим, які не є членами УНСоюзу, коштує передплата „Свободи" по 24.00 дол. річно.

Обов'язки заступника головного предсідника і рекордового секретаря в статуті УНС

Звітуючи вже другий раз перед Конвенцією про працю заступника головного предсідника і рекордового секретаря, було б на місці пригадати Конвенції, що в статуті УНСоюзу все ще після двох каденцій з таким урядовцем немає поданих обов'язків цього члена Головного Екзекутивного Комітету. Тому було б побажаним, щоб цей платний член Головного Екзекутивного Комітету мав, так само як три інші члени, докладно приписані статутом обов'язки та щоб ці обов'язки точно устійнила сама Конвенція, беручи за основу всі ці обов'язки, що їх я виконував вже раніше чимало років перед вибором, та які були мені приділені після вибору в 1966 році рішенням Головного Екзекутивного Комітету, а потім Головного Уряду. Докладний список обов'язків та відповідальностей заступника головного предсідника і рекордового секретаря повторю тут за одним із моїх річних звітів під розвагу Статутовій Комісії та Шановним Делеґатам Конвенції:

Перевірка аплікацій нових членів та на додаткові грамоти забезпечення, їх оформлювання та зв'язані з цим контакти із реасекураційними установами і перевірочною кредитовою компанією, як також з лікарями та шпиталями; остаточна апробата аплікацій на забезпечення.

Виготовлювання і висилка членам грамот забезпечення та видача членам платничих книжечок і членських відзнак.

Виготовлювання та вдержування картотек поодиноких грамот членів, місячних виказів членів по відділах і картотек IBM для всіх грамот та для їхніх додаткових забезпечень.

Оформлювання всіх змін у стані членства в картотеках, на місячних виказах, в статисничних книжках і картотеках IBM. Вдержування статистики стану і руху членства та виготовлювання і проголошування Звідомлень Рекордового Відділу про рух і стан членства УНСоюзу.

Виготовлювання і висилка повідомлень про платність вкладок, вдержування евіденції про час виплати вивінувальних грамот та закінчення платности вкладок за виплачені грамоти і потверджування повністю заплачених вкладок за такі виплачені грамоти.

Оформлювання змін кляси і суми забезпечення, змін імен та прізвищ і змін спадкоємців; оформлювання додаткових забезпеченевих договорів подвійного забезпечення і забезпечення платника та поладнування звільнень від вкладок у випадках смерти платників вкладок; зміни в плянах платности членських вкладок та зміни у висоті вкладок, зв'язані з оплатами братських фондів і передплатою „Свободи".

Видавання аплікацій на виплати допомог і друків посмертних листів. Обчислювання зворотних вартостей і видавання аплікацій на виплати грошових зворотів, як також оформлювання переходу членів на безплатне продовження забезпечення, або частинно виплачене забезпечення.

Кореспонденція із секретарями Відділів та організаторами у справах оформлювання і доповнювання аплікацій на нові грамоти забезпечення, в справах змін у стані членства та змін у забезпеневих плянах поодиноких членів.

Кореспонденція з членами з порадами про підвищення чи доповнення їхнього забезпечення та в цілі переконування задержати свої грамоти забезпечення, коли вони хочуть їх згрошевлювати. Листи до членів із запрошенням поновно забезпечитися, коли вони виплачують свої грамоти.

Статистика стану і руху членства на основі вдержуваних для цього картотек IBM та книжок, по Відділах, по клясах забезпечення і по стейтах та провінціях. Виготовлювання річних звітів для оцінки грамот всіх членів УНСоюзу та інших статистичних даних до звітів для забезпеченевих властей.

Виготовлювання і висилка чеків дивіденди для членів та вдержування спеціяльних для цього картотек IBM.

Виплата винагород організаторам за нових членів і перевірка заплачених вкладок за таких нових членів перед апробатою виплати. Виплата винагород предсідникам і касирам Відділів.

Опрацьовування та друк „Рейт-буків", тобто книжок з таблицями вкладок і зворотних вартостей, як також грамот забезпечення.

Вишкіл секретарів та організаторів у згаданих вище ділянках праці.

Кореспонденція у справах згаданих вгорі ділянок праці із секретарями та іншими урядовцями Відділів, організаторами і членами. Зберігання цієї кореспонденції по Відділах, та по установах. Зберігання особистих документів забезпечення всіх членів та їхніх поодиноких грамот.

Вивилка секретарям Відділів та організаторам аплікацій, друків, книг та різних допоміжних матеріялів.

Рух і стан членів

У тій частині конвенційного звіту про рух і стан членства подана статистика руху членства за 1973-ий рік, тому що за три попередні роки вже були проголошені такі статистики в моїх річних звітах, а далі поміщена статистика стану членства з 31-го грудня 1973 р. та підсумки руху членства за чотири звітові міжконвенційні роки.

Таблиці руху членства за 1973 рік показують, що на чистий прибуток 310 членів складається втрата 747 членів департаменту молоді, прибуток 340 дорослих членів і прибуток 717 грамот акцидентового забезпечення. За всі чотири роки втратив УНСоюз разом 4,408 активних членів, з чого 3,160 було в департаменті молоді, 3,158 в департаменті дорослих, а прибуток 1,910 був в акцидентовому забезпеченні.

Аналізуючи числа нових членів за 1973 рік треба вказати, що на 4,668 аплікацій нових членів було 1,221 в департаменті молоді, 2,480 в департаменті дорослих та 967 в акцидентовому забезпеченні. Серед аплікацій молоді були 292 аплікації із однорічними виграними вкладками кляси P-20 на 1,000 дол., тоді коли в попередніх роках таких виграних грамот було 315 у 1972 році та 347 у 1971 році. Значно збільшилося в передконвенційному році число виданих грамот акцидентового забезпечення, бо було їх в 1973 році 967, в 1972 році — 687, а в 1971 році — 599. Найбільше популярною клясою забезпечення серед нових членів далі була кляса P-20 так в департаменті молоді, як і в дорослих, коли мова про життьове забезпечення.

У загальному числі членів за 1973 рік треба віднотувати чистий прибуток 906 членів, тоді коли за звітові чотири роки збільшився загальний стан членства на 12 членів. Коли мова про суму забезпечення всіх членів, то за 1973 рік ця сума зросла на 6,561.074 дол., а за всі чотири роки на 17,290.257 дол., з чого 9,550.000 дол. припадає на саме акцидентове забезпечення. У наших звітах ми також подаємо загальну суму всіх грамот та додаткових забезпечень УНСоюзу і така сума з кінцем 1973 р. виносила 149,721.390 дол. Тому чотири роки загальна сума всіх забезпечень УНСоюзу була 127,577.633 дол.

В окремому розділі таблиць УНСоюзу в Канаді подані числа нових членів за останній рік та останніх десять років для порівняння успіхів членської кампанії за цілу декаду. В стані активного членства мала Канада за 1973 рік прибуток 139 членів та збільшення суми забезпечення на 1,182.450 дол. В загальному членстві цей прибуток був 140 членів та 1,179.383 дол. УНСоюз нараховував з кінцем 1973 року в Канаді 9,419 членів, забезпечених на суму 17,839.230 дол.

Хоча ми не виготовили окремої таблиці з такими числами, тут варто було б до всіх цих статистичних завваг додати, що з 31-им грудня 1973 р. мав УНСоюз разом 551 грамоту із риском забезпечення переданим нашим реасекураційним установам. Сума життьового забезпечення усіх цих переданих реасекураційним установам грамот виносила всього 875.662 дол., але це були в більшості випадки нищестандартного, тобто більше рисковного забезпечення членів із незадовільним станом здоров'я. Додаткове подвійне забезпечення передане цим реасекураційним установам виносило разом суму 2,117.750 дол. Це значно більша сума, як сума реасекурованого життьового забезпечення, тому що ми реасекуруємо додаткове подвійне забезпечення в кожному випадку, коли воно переступає суму 5.000 дол.

Погляд у майбутнє

У розділі статистичних таблиць під наголовком „Погляд у майбутнє" хочу вказати на тенденції в нашому забезпеченевому підприємстві те при допомозі аналізи цих чисел допомогти нам усім поробити висновки для плянування нашої праці на майбутнє.

Числа додаткових грамот в департаменті дорослих виявляють, що ми не посягаємо по нових членів серед досі незорганізованого нашого громадянства, тільки радше забезпечуємо поновно, другими, а то й третіми грамотами цих самих наших членів. Тому числа додаткових грамот з кожним роком у нас зростають. Порівняння чисел основних і додаткових грамот акцидентового забезпечення вказують натомість, що ми маємо чимраз більше осіб забезпечених тільки цими ж акцидентовими грамотами, коли це акцидентове забезпечення було введене в нас з ціллю дати нашим членам, вже забезпеченим на життя, додаткове забезпечення від випадкової смерти і втрати частини тіла чи зору. До 1968 року числа додаткових грамот акцидентового забезпечення виносили більше як дві третини всіх грамот акцидентового забезпечення. Але за станом 31-го грудня 1973 р. ми вже маємо лише 58% додаткових грамот, а 42% основних грамот, тому що на 5.544 грамоти акцидентового забезпечення маємо 2.200 грамот виданих новим членам, тобто таким, які не мають інших грамот забезпечення в УНСоюзі.

Заходить проблема проаналізувати ці зміни та вирішити, чи вони для нас корисні, та що нам далі в цій справі робити, коли в нашому статуті говориться про грамоти акцидентового забезпечення лише як додаткові грамоти, що їх можуть набувати лише члени УНСоюзу, власники грамот життьового забезпечення.

Числа членів передплатників „Свободи" в нас постійно меншають. Не багато допомагає нам тут постанова про обов'язки членів передплачувати наш офіційний орган, коли від цього обов'язку звільнені ті, які не читають по-українському, та коли наше членство в дійсності не зростає, бо збільшується радше число грамот, виданих часто цим самим членам. Тому тут дозволю собі пригадати Конвенції мою ранішу рекомендацію, щоб пропагувати „Свободу" шляхом безплатної висилки суботнього видання „Українського Тижневика" і „Свободи" всім тим членам, які не підлягають обов'язкові передплачувати „Свободу". Я пропонував в такому виданні поміщувати якнайбільше матеріялів про УНСоюз поруч із матеріялами про українські справи в обох мовах і пробувати таким чином навчити цих членів читати теж „Свободу" та зацікавити їх цим виданням, щоб вони почали передплачувати наш щоденник. Таке безплатне видання „Українського Тижневика" і „Свободи" можна б теж пробувати поширювати серед українців Америки і Канади, які не є членами УНСоюзу, та їм пропагувати серед них УНСоюз і „Свободу".

Таблиці пересічного віку нашого членства показують, що ми держимось віку 40 років, але мабуть тільки тому, що акцидентові грамоти набувають молодші дорослі члени. Молоді в нас не прибуває і цим самим нам грозить ступневе підвищення пересічного віку членства, тобто старіння нашого членства, як теж збільшення смертности, яка в останньому передконвенційному році досить щасливо обнизилася на 52.79, тоді коли ми вже мали в роки Вєтнамської війни рекордову смертність 65.10, чи теж 57.22 у 1971 році. Вигляди на майбутнє не дають підстави на оптимізм, коли не матимемо напливу молоді, чи навіть молодих професіоналістів, які покінчили студії та повинні бути найкращими проспектами для нашого членства і забезпечення.

В цілі притягнення в членство і забезпечення на вищі суми нашої професійної молоді була підвищена на мою пропозицію вікова границя до 30 років для забезпечення таких членів без вимоги лікарських оглядин на суми до 10.000 дол включно. Можна б і дальше посунути ці вікові границі, коли б ми бачили пожвавлення організаційної діяльности серед осіб цього віку, але ми все ще чекаємо на таку акцію, яка повинна б бути зв'язана із поширюванням серед цих кандидатів у члени відповідної літератури про УНСоюз та його забезпеченеві пляни.

Тут було б на місці пригадати мої рекомендації ще з перед шости років та з попередньої Конвенції про потребу переведення коштом УНСоюзу перепису українців Америки і Канади, який дав би у висліді не самі числа, але адреси всіх українців. Тоді ми могли б повести серед них кампанію, щоб їх забезпечити в УНСоюзі, висилаючи їм спершу безплатно наші видання „Українського Тижневика" і друкованого з ним видання „Свободи". Опісля, зовсім зрозуміло, цими адресами українців Америки і Канади могли б користуватися наші централі УККА і КУК для мобілізації всіх українських людей і наших сил в загальноукраїнських акціях.

Числа сподіваних втрат на чергових сім років дають нам надію на те, що ми зможемо припинити втрати в членстві УНСоюзу і цим самим маємо вигляди на ступневий прибуток членства при відповідному числі нових членів. Але за новими членами, особливо такими, які досі находяться поза українським організованим життям, треба обов'язково шукати, бо наше теперішнє членство навіть при поновному забезпеченні власників виплачених грамот не може вдержатися в такому самому числі, тому що певна частина цих власників виплачених грамот осягнула вік понад 65 років і вже не має змоги знову забезпечитися в УНСоюзі.

Контрастом до ряду таблиць із числами втрат членства за останні роки може послужити остання таблиця із числами нових членів та стану членства УНСоюзу від 1933 року. Ця таблиця доказує живучість наших поселенців і їхніх нащадків у Північній Америці та нашої установи — УНСоюзу навіть в дуже критичні під оглядом економічним та політичним часи триццятих років. Ці триццяті роки можна порівняти до теперішнього економічного і політичного стану в Америці та найти подібність у жорстоких переслідуваннях тоді і тепер нашого народу в Україні. Ці числа доказують, що власне в такі роки кризи, економічної та політичної, наші громади більше готові до мобілізації власних сил, наших людських і матеріяльних ресурсів. Чи не наказує нам теперішня ситуація гуртуватися та об'єднуватися в наших організаціях для спільної, так потрібної і на часі, акції тут і на міжнародному форумі для оборони нашого народу та нашої Батьківщини.

Кінцеві завваги

Дальший ріст УНСоюзу, як братської забезпеченевої установи, залежний у великій мірі від збільшення професійности наших представників, тобто секретарів та організаторів у терені, та від дальшого покращання його забезпеченевої служби членству. Ключем для цього росту і потрібного поширення діяльности УНСоюзу є безсумнівно людина, цей повний посвяти та відданости союзовий діяч у нашій спільноті. Тут не вистачать нам самі допоміжні поліпшення, як введення нового товару, чи механізація праці, бо для використання навіть і цих поліпшень треба таки рішального людського чинника. Тому приходиться мені повторити все те, вже раніше підкреслюване в моїх звітах, що УНСоюз зможе запевнити собі світле майбутнє тільки через притягнення в свої ряди більшого числа діячів, тільки шляхом інвестиції в цю людину, цю рушійну силу, потрібну для нашого дальшого росту, матеріяльного і морального. Бо що вартуватимуть наші мільйонові матеріяльні надбання, коли бракуватиме нам тих союзових діячів і провідників, які зуміють ці надбання відповідно використати, запрягаючи їх працювати для нашого членства і нашого українського народу.

Підсумовуючи висновки і завваги цього звіту, я хотів би підкреслити, що всі матеріяльні надбання, вся механізація і модернізація, зможуть бути належно використані в багатогранній діяльности УНСоюзу тільки тоді, коли ми будемо свідомі, що ніщо не може заступити в нашому Союзі Ідей і Праці для нашого народу того конечного людського-гуманного і рівночасно братерського - українського, та коли ми, згідно з цим, виховаємо серед молодого покоління ідейну групу людей охочих працювати для нашого народу і відданих цій нашій спільній Великій Справі.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1973 РОЦІ

Місяць	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р. грам.	Посмертні виплати
СІЧЕНЬ	375	67	69	93	85	75
ЛЮТИЙ	291	46	74	114	68	78
БЕРЕЗЕНЬ	343	3	86	107	65	69
КВІТЕНЬ	293	16	66	99	74	66
ТРАВЕНЬ	300	53	76	94	74	80
ЧЕРВЕНЬ	335	53	35	108	72	61
ЛИПЕНЬ	322	40	64	83	89	70
СЕРПЕНЬ	297	61	71	98	66	78
ВЕРЕСЕНЬ	400	38	49	89	78	83
ЖОВТЕНЬ	402	+ 4	68	142	49	81
ЛИСТОПАД	412	18	47	128	87	65
ГРУДЕНЬ	898	66	44	141	95	68
РАЗОМ:	4,668	457	749	1,296	902	874

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1973 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акцидентові грамоти	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1973 року	20,866	45,172	4,827	70,865
Нові члени	1,221	2,480	967	4,668
Разом:	22,087	47,652	5,794	75,533
Втрати членства:				
Суспензи	140	70	247	457
Грошові звороти	299	450	—	749
Виплати Е грамот	767	529	—	1,296
Сплачені вкладки Р. 2грамот	312	590	—	902
Посмертні виплати	17	854	3	874
Інші втрати	58	22	—	80
Перехід з деп. молоді до дорослих	375	+ 375	—	—
Стан активних членів з 31-го грудня 1973 р.	20,119	45,512	5,544	71,175
Прибуток, або втрата за 1973 рік	— 747	+ 340	+ 717	+ 310

НОВІ ЧЛЕНИ 1972 і 1973 РОКІВ ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ ТА СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1972 рік		1973 рік	
	Число членів	Їх сума забезп.	Число членів	Їх сума забезп.
Молодь	1.178	$1,443.500	1,221	$1,688,000
Дорослі	2,351	4,088,500	2,480	4,901,500
Акцидентові грамоти	687	3,435,000	967	4,835,000
Разом:	4,216	$8,967,000	4,668	$11,424,500
Пересічна сума грамот життьового забезпечення		$1,567		$1,780
Пересічна сума всіх нових грамот забезпечення		$2,127		$2,662

НОВІ ЧЛЕНИ 1973 РОКУ

Місяць	Молодь	В тому льотерія	Дорослі	АДД	Разом
СІЧЕНЬ	123	41	199	53	375
ЛЮТИЙ	79	12	177	35	291
БЕРЕЗЕНЬ	78	7	190	75	343
КВІТЕНЬ	74	13	158	61	293
ТРАВЕНЬ	95	3	148	57	300
ЧЕРВЕНЬ	79	5	185	71	335
ЛИПЕНЬ	75	3	177	70	322
СЕРПЕНЬ	88	7	152	57	297
ВЕРЕСЕНЬ	122	61	201	77	400
ЖОВТЕНЬ	121	48	202	79	402
ЛИСТОПАД	84	28	227	101	412
ГРУДЕНЬ	203	64	464	231	898
Разом:	1,221	292	2,480	967	4,668

Льотерійні члени:

1971 р. — 347
1972 р. — 315
1973 р. — 292

1973 р. — 967

Акцидентові грамоти:

1971 р. — 599
1972 р. — 687

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезп.	Пересічна сума забезп.
1964	4,398	$ 8,573,000	$ 1,950
1965	4,896	8,012,000	1,636
1966	4,994	8,893,600	1,780
1967	4,400	8,032,000	1,825
1968	3,872	7,180,500	1,855
1969	5,462	10,108,000	1,850
1970	5,252	9,734,900	1,663
1971	4,056	8,429,000	2,078
1972	4,216	8,967,000	2,127
1973	4,668	11,424,500	2,662

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е. грамоти	Випл. Р. грамоти	Посмертні виплати
1964	4,398	647	751	999	1,049	747
1965	4,896	684	775	889	754	714
1966	4,994	841	770	873	792	802
1967	4,400	888	617	786	999	849
1968	3,872	884	726	1,060	1,136	873
1969	5,462	356	781	2,048	2,098	875
1970	5,252	640	897	2,226	2,125	872
1971	4,056	620	965	1,836	1,715	883
1972	4,216	465	891	1,614	1,182	964
1973	4,668	457	749	1,296	902	874
Разом:	46,214	6,482	7,922	13,627	11,752	8,447

НОВІ ЧЛЕНИ 1973 РОКУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
T-1b	51	$ 72,000
P-20	598	842,000
E-20	258	312,500
E-18	271	352,500
P-65	15	27,000
E-65	28	82,000
Разом у Деп. Мол.	1,221	$ 1,688,000

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
W	425	$ 604,500
P-20	823	1,468,000
P-65	133	291,000
E-20	752	1,105.500
E-65	187	563,500
DP-65	88	255,000
T-5	26	194,000
T-10	46	420,000
Разом у Деп. Дорослих	2,480	$ 4,901,500
Акцидентові грамоти	967	4,835.000
Разом усі нові члени	4,668	$ 11,424,500

НОВІ ЧЛЕНИ 1973 РОКУ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П. ч.	Стейт Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
1	Pensylvania	984	$ 2,106,000
2	New York	918	1,713,000
3	New Jersey	573	1,330,500
4	Ontario, Canada	451	1,379,000
5	Illinois	386	1,028,500
6	Ohio	339	1,106,000

7 Michigan	222	331,000
8 Connecticut	165	370,500
9 Quebec, Canada	126	405,500
10 Maryland	93	257,000
11 Massachusetts	75	126,000
12 California	44	122,000
13 Minnesota	43	167,500
14 Saskatchewan, Canada	40	103,500
15 Indiana	33	54,000
16 Rhode Island	30	64,500
17 Manitoba, Canada	29	51,000
18 West Virginia	17	17,000
19 Missouri	16	21,500
20 Virginia	15	35,000
21 Deleware	14	25,000
22 District of Columbia	11	13,500
23 Wisconsin	10	32,500
24 Kansas	8	17,000
25 Texas	7	6,500
26 Nebraska	7	6,500
27 British Columbia, Canada	4	16,000
28 Colorado	3	7,000
29 Alberta, Canada	2	6,000
30 Arizona	1	5,000
31 New Hampshire	1	3,000
32 Washington	1	500
РАЗОМ:	4,668	$ 11,424,500

Не приєднали в 1973 році нових членів Відділи в стейтах Фларида, Норт Дакота і Орегон та в провінції Нова Скотія.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО УНС

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ 31-го ГРУДНЯ 1973 РОКУ

	Число членів	Іх сума забезпечення
Молодь	20,119	$ 20,074,533
Дорослі	45,512	52,585,126
Акцидентові грамоти	5,544	27,720,000
Разом:	71,175	$ 100,379,659

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1972 і 1973

	Число членів 12. 31. 1972	Число членів 12. 31. 1973	Прибуток, або втрата
Молодь	20,866	20,119	— 747
Дорослі	45,172	45,512	+ 340
Акцидентові грамоти	4,827	5,544	+ 717
Разом:	70,865	71,175	+ 310

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1972 і 1973

	Сума забезп. 12. 31. 1972	Сума забезп. 12. 31. 1973	Прибуток, або втрата
Молодь	$ 20,048,225	$ 20,074,533	+ $ 26,308
Дорослі	50,219,490	52,585,126	+ 2,365,636
Акцидентові грамоти	24,135,000	27,720,000	+ 3,585,000
Разом:	$ 94,402,715	$ 100,379,659	+ $ 5,976,944

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Іх сума забезпечення	Перес. сума забез. члена
1964	75,573	$ 68,051,328	$ 900
1965	76,473	72,484,170	947
1966	77,251	76,836,941	994
1967	77,320	80,168,371	1,036
1968	76,389	82,293,056	1,077
1969	75,583	86,540,792	1,145
1970	73,928	89,439,454	1,209
1971	71 880	91,199,905	1,268
1972	70,865	94,402,715	1,332
1973	71,175	$ 100,379,659	$ 1,413

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА

СТАН ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА З 31-го ГРУДНЯ 1973

(Члени активні, на виплаченому забезпеченні та на безплатному продовженні)

	Число членів	Іх сума забезпечення
Молодь	20,119	$ 20,074,533
Дорослі	45,512	52,585,126
Акцидентові грамоти	5,544	27,720,000
Молодь на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	4,145	2,873,407
Дорослі на виплаченому забезп. і на безпл. продовженні	13,799	10.371.074
РАЗОМ 31-го ГРУДНЯ 1973:	89,119	$ 113,624,140
Стан з 1-го січня 1973:	88,213	$ 107,063,066
Прибуток, або втрата за 1973-ий рік	+ 906	+ $ 6,561,074

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА СТАНОМ З 31-го ГРУДНЯ 1973 РОКУ

	Число членів	Іх сума забезпечення
Активні члени Деп. Молоді	20,119	$ 20,074,533
Активні члени Деп. Дорослих	45,512	52,585,126
Грамоти акцидентового забезп.	5,544	27,720,000
Разом активні члени	71,175	$ 100,379,659
Члени Деп. Молоді на випл. забезп. і безпл. продовженні	4,145	$ 2,873,407
Члени Деп. Дорослих на випл. забезп. і безпл. продовженні	13,799	10,371,074
Разом неактивні члени	17,944	$ 13,244,481
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	89,119	$ 113,624,140

Додаткові забезпечення

Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок випадку	23,366	$ 30,011,750
Забезпечення платника вкладок на грамотах Деп. Молоді	5,394	6,085,500
Загальна сума забезпечення всіх кляс і додаткових забезпечень		$ 149,721,390
Загальна сума забезпечення всіх кляс і дод. забезп. 1 січня 1973		$ 141,723,316

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Іх сума забезпечення	Перес. сума забез. членів
1964	84,414	$ 74,168,999	$ 878
1965	86,059	79,196,861	920
1966	87,053	83,761,582	962
1967	88,261	88,015,751	996
1968	88,265,	90,900,014	1,029
1969	89,107	96,333,883	1,081
1970	89,209	100,502,706	1,126
1971	88,366	103,191,489	1,168
1972	86,213	107,063,066	1,213
1973	89,119	113,624,140	1,275

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО КЛЯСАХ

(Стан з 31-го грудня 1973 року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Іх сума забезпечення
T-18 і T-16 (Кл. I)	633	$ 616,000
P-70 Кл. II)	215	76,788
P-20	8,102	8,571,500
E-20	6,309	5,490,750
E-18	4,436	4,687,000
P-65	140	188,000
E-65	284	444,500
Разом активні члени:	20,119	$ 20,074,533
Члени на випл. забезпеченні	3,410	$ 2,263,918
Члени на безпл. продовженні	735	609,489
Разом неактивні члени	4,145	$ 2,873,407
Разом у Департаменті Молоді	24,264	$ 22,947,940

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Іх сума забезпечення
Кл. I. (Старий рід забезп.)	51	$ 41,750
P-70 (кл. O)	216	175,500
T	3,220	2,748,850
W	12,319	11,013,776
P-20	14,166	16,272,500
P-65	1,640	2,445,000
E-20	10,301	11,349,000
E-18	26	22,000
E-65	2,483	4,321,000
DP-60	261	450,750
DP-65	509	1,497,000
T-5	61	332,500
T-10	259	1,914,500
Разом активні члени	45.512	$ 52,585,126
Грамоти акцидентового забезп.	5,544	27,720,000
Разом всі активні члени	51,056	$ 80,305,126
Члени на випл. забезпеченні	12,591	9,249,386
Члени на безпл. продовженні	1,208	1,121,706
Разом неактивні члени	13,799	$ 10,371,074
Разом у Департаменті Дорослих	64,855	$ 90,676,200

ПІДСУМКИ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ	24,264	$ 22,947,940
ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ	64.855	90.676.200
ВСІ ЧЛЕНИ РАЗОМ:	89,119	$ 113,624,140

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

T-18 (Кл. I) — Термінове забезпечення молоді до 18-го року життя;
T-16 (Кл. I) — термінове забезпечення молоді до 16-го року життя:
P-70 (Кл. II) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя (Деп. молоді);
E-18 — вивінувальне забезпечення молоді платне у 18-му році життя;
P-20 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж 20 років;
E-20 — 20-літнє вивінувальне забезпечення;
P-65 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 65-го року життя;
E-65 — вивінувальне забезпечення платне у 65-му році життя;
Кляса I (Старий рід заб.) — забезпечення плате по смерти, без резерви, з вкладками платними впродовж цілого життя;
P-70 (Кл. O) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя;
W — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-65 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 65-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
T-5 — термінове забезпечення на 5 років для дорослих членів;
T-10 — термінове забезпечення на 10 років для дорослих членів;
ADD — акцидентове забезпечення.

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

(Стан з 31-го грудня 1973 року)

Ч. П.	Провінція Стейт,	членів Число	Іх сума забезп.	Число Відд.
1	Pensylvania	18,127	$ 20,671,217	109
2	New York	16,284	18,434,611	71
3	New Jersey	11,666	15,351,361	59
4	Illinois	10,313	11,079,363	33
5	Ohio	7,639	9,878,635	31
6	Ontario, Canada	6,540	12,417,638	40
7	Michigan	4,848	6,893,758	13
8	Connecticut	2,906	3,644,408	15
9	Quebec, Canada	1,428	2,481,814	7
10	Maryland	1,295	1,818,210	7
11	Massachusetts	1,263	1,392,177	10
12	Minnesota	945	1,566,359	4
13	Rhode Island	777	970,606	5
14	California	567	804,250	3
15	Manitoba, Canada	520	929,338	4
16	Indiana	504	490,500	5
17	Saskatchewan, Canada	484	1,167,500	8
18	Missouri	476	405,105	4
19	Delaware	434	605,140	2
20	Alberta, Canada	304	615,440	4
21	Nebraska	303	246,695	3
22	District of Columbia	219	200,500	1
23	Wisconsin	199	287,750	3
24	West Virginia	181	167.169	2
25	Kansas	167	165,900	1
26	Colorado	129	141,352	1
27	Florida	128	141,844	1
28	British Columbia, Canada	126	205,000	2
29	Virginia	76	141,000	1
30	New Hampshire	68	71,000	1
31	Arizona	63	98,000	1
32	Texas	37	44,500	1
33	Washington	36	35,000	1
34	North Dakota	29	21,500	2
35	Oregon	21	17,000	1
36	Nova Scotia, Canada	17	22,500	1
	Разом:	89,119	$ 113,624,140	457

ЗАГАЛЬНІ ЧИСЛА ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА БЕЗПЛАТНОМУ ПРОДОВЖЕННІ ТА НА ВИПЛАЧЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗА ОСЯГНЕНИМ ВІКОМ

(Без грамот акцидентового забезпечення)

Стан з 31-го грудня 1973 року

Вік	Число членів	Іх сума забезп.	Смертні випадки в 1973 році: Число	Смертні випадки в 1973 році: Іх сума забезп.
0	210	$ 236,500		
1	390	566,000		
2	471	658,000		
3	538	723,000		
4	632	810,000		
5	576	709,000		
6	672	816,000		
7	692	826,000		
8	780	868,000	1	$ 1,000.00
9	793	844,500		
10	882	930,000		
11	922	919,000		
12	1,079	1,080,000		
13	1,164	1,135,500		
14	1,274	1,244,000		
15	1,368	1,338,250		
16	1,521	1,460,487		
17	1,525	1,452,192		
18	1,364	1,432,553		
19	1,521	1,627,674		
20	1,424	1,698,203	1	1,000.00
21	1,366	1,572,563	1	500.00
22	1,425	1,700,782	4	2,000.00
23	1,321	1,563,491	1	500.00
24	1,091	1,289,914	3	3,000.00
25	1,191	1,469,996	1	500.00
26	1,492	1,783,189	3	2,000.00
27	1,411	1,685,663	1	1,000.00
28	856	1,117,881	1	1,000.00
29	761	921,064		
30	758	870,393		
31	716	871,083		
32	641	773,850		
33	538	683,315		
34	498	648,904	1	500.00
35	452	574,615		
36	501	614,958	3	6,000.00
37	481	628,950	1	500.00
38	476	582,958		
39	474	573,268	1	500.00
40	512	581,100	2	2,000.00
41	605	749,675	2	3,000.00
42	651	750,651	2	4,000.00
43	766	852,852	1	1,000.00
44	831	987,280	3	2,000.00
45	996	1,121,954	3	2,000.00
46	1,294	1,447,531	2	1,500.00
47	1,670	1,771,173	4	5,000.00
48	2,224	2,375,614	5	4,000.00
49	2,450	2,559,997	12	10,622.37
50	2,601	2,793,239	10	8,796.00
51	2,579	2,637,429	13	12,000.00
52	2,466	2,466,751	18	19,356.00
53	2,191	2,132,497	11	10,000.00
54	1,993	1,959,966	12	9,500.00
55	1,839	1,705,815	24	21,000.00
56	1,570	1,480,408	11	10,000.00
57	1,624	1,453,384	15	14,500.00
58	1,471	1,303,430	14	13,500.00
59	1,608	1,419,302	17	17,737.00
60	1,324	1,221,084	24	20,000.00
61	1,290	1,124,930	14	10,500.00
62	1,031	935,579	12	10,000.00
63	990	823,879	22	14,800.00
64	887	709,435	13	10,500.00
65	734	609,094	10	11,000.00
66	641	501,875	10	6,500.00
67	579	446,613	8	6,000.00
68	538	416,871	13	12,300.00
69	502	359,687	17	12,500.00
70	509	379,179	11	9,000.00
71	419	296,525	12	9,800.00
72	379	254,104	16	12,000.00
73	473	319,471	25	19,803.00
74	492	333,885	27	17,131.00
75	599	406,466	28	17,750.00
76	616	412,848	28	18,500.00
77	671	454,691	47	30,500.00
78	579	402,765	42	30,750.00
79	473	340,464	47	35,484.00
80	443	317,983	46	32,800.00
81	301	207,497	26	18,048.00
82	229	157,070	29	21,500.00
83	183	136,953	29	21,050.00
84	142	109,328	22	16,300.00
85	135	100,750	26	22,300.00
Понад 85 років	338	175,370	60	49,753.00
Разом:	83,575	$ 85,904,140	868	$ 688,080.37

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ ЧЛЕНІВ ЗА 4 РОКИ

(За звітовий час між Конвенціями)

	Число членів 1 січня 1970	Число членів 31 грудня 1973	Прибуток, або втрата
Деп. Молоді	23,279	20,119	— 3,160
Деп. Дорослих	48,670	45,512	— 3,158
Акцидентові грамоти	3,634	5,544	+ 1,910
РАЗОМ активні члени	75,583	71,175	— 4,408
Молодь на випл. забезп. і безпл. продовженні	3,036	4,145	+ 1,109
Дорослі на випл. забезп. і безпл. продовженні	10,488	13,799	+ 3,311
РАЗОМ неактивні члени	13,524	17,944	+ 4,420
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	89,107	89,119	+ 12

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕПЕЧННЯ ЗА 4 РОКИ

(За звітовий час між Конвенціями)

	Сума забезп. 1-го січня 1970	Сума забезп. 31 грудня 1973	Прибуток в сумі забез.
Деп. Молоді	$ 20,149,465	$ 20,074,533	$ 74,932
Деп. Дорослих	48,221,327	52,585,126	4,363,799
Акцидентові грамоти	18,170.000	27,720,000	9,550,000
РАЗОМ активні члени	$ 86,540,792	$ 100,379,659	$ 13,838,867
Молодь на випл. забез. і безпл. продовженні	$ 2,007,537	$ 2,873,407	$ 865,870
Дорослі на випл. забез. і безпл. продовженні	$ 7,785,554	$ 10,371.074	2,585,520
РАЗОМ неактивні члени	$ 9,793,091	$ 13,244,481	$ 3,451,390
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	$ 96,333,883	$ 113,624,140	$ 17,290,257

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1973 РОЦІ

	Число членів	Іх сума забезп.
Департамент Молоді	160	$ 217,000
Департамент Дорослих	291	739,000
Акцидентові грамоти	201	1,005,000
Разом:	652	$ 1,961,000

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Іх сума забезпечення	Пересічна сума
1964	521	$ 1,257,000	$ 2,412
1965	808	1,440.000	1,782
1966	1,154	2,585.600	2,240
1967	980	2,538,500	2,590
1968	791	2,088,500	2,396
1969	862	2,257,000	2,618
1970	1,110	2,121,900	1,912
1971	543	1,500,000	2,762
1972	560	1,372,500	2,451
1973	652	1,961,000	3,007

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ КАНАДИ ТА ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ в РОКАХ 1972 і 1973

	12. 31. 1972 Число членів	12. 31. 1972 Іх сума забезп.	12. 31. 1973 Число членів	12. 31. 1973 Іх сума забезп.
Молодь	2,422	$ 2,673,000	2,363	$ 2,676,250
Дорослі	5,197	7,649,850	5,250	8,104,050
Акцидентові грамоти	1,179	5,895,000	1,324	6,620,000
Разом:	8,798	$ 16,217,850	8,937	$17,400,300

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА УНС В КАНАДІ З 31-м ГРУДНЯ 1973 Р.

(Активного, на виплаченому забезпеченні та на безплатному продовженні)

	Число членів	Іх сума забезпечення
Молодь	2,363	$ 2,676,250
Дорослі	5,250	8,104,050
Акцидентові грамоти	1,324	6,620.000
Разом активні члени	8,937	$ 17,400,300
Молодь на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	155	$ 135,194
Дорослі на випл. забезпеченні і на безпл. продовженні	327	303,736
Разом неактивні члени	482	$ 438,930
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	9,419	$ 17,839.230
Загал членства 1-го січня 1973	9,297	$ 16,659,847

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Іх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1964	7,492	$ 8,605.892	$ 1,148
1965	7,808	9,541,343	1,222
1966	8,361	11,287,934	1,410
1967	8,867	13,016,549	1,468
1968	8,954	13,906,209	1,556
1969	9,113	15,075,971	1,654
1970	9,526	16,089,973	1,689
1971	9,366	16,323,895	1,742
1972	9,279	16,659,847	1,795
1973	9,419	17,839,230	1,894

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

ЧИСЛА ДОДАТКОВИХ ГРАМОТ В ДЕП. ДОРОСЛИХ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число всіх дор. членів	Число додаткових грамот
1964	48,883	3,546
1965	49,577	3,910
1966	49,943	4,215
1967	49,712	4,432
1968	49,124	4,585
1969	48,670	4,662
1970	47,432	4.347
1971	45,941	4,069
1972	45,172	4,028
1973	45,512	4,092

ЧЛЕНИ ПЕРЕДПЛАТНИКИ „СВОБОДИ"

Стан з кінцем року:	Ціни місячної передплати 65 ц.	50 ц.	30 ц.	Разом усіх передплатників
1968	11,951	374	2,100	14,425
1969	11,218	71	1,629	12,918
1970	10,691	57	1,480	12,228
1971	10,430	47	1,318	11,795
1972	10,257	38	1,159	11,454
1973	10,215	38	1,020	11,273

ПЕРЕСІЧНИЙ ВІК ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

(Числа з конвенційних звітів)

31-го грудня 1953 року	41	років
31-го грудня 1957 року	36	років
31-го грудня 1961 року	35.91	років
31-го грудня 1965 року	37.6	років
31-го грудня 1969 року	38.89	років
31-го грудня 1971 року	39.92	років
31-го грудня 1972 року	40.11	років
31-го грудня 1973 року	40.0	років

СМЕРТНІСТЬ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

(Відсоткові числа, базовані на віку членів та віку грамот)

Рік:	% смертности:
1965	54.4
1966	59.2
1967	58.8
1968	61.4
1969	58.09
1970	54.71
1971	57.22
1972	65.10
1973	52,79

ЧИСЛА СПОДІВАНИХ ВИПЛАЧЕНИХ ГРАМОТ НА НАСТУПНИХ СІМ РОКІВ

Рік	Виплачені E грамоти Молоді	Виплачені E грамоти Дорослих	Виплачені P грамоти Молоді	Виплачені P грамоти Дорослих	Разом
1974	725	353	332	516	1,926
1975	800	408	349	482	2,039
1976	665	339	307	415	1,726
1977	745	441	450	699	2,335
1978	716	342	349	460	1,867
1979	716	465	509	695	2,385
1980	580	356	363	581	1,880

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ В РОКАХ ВІД 1933 ДО 1973 ТА СТАН ЧЛЕНСТВА ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ ЗВІТАМИ

Рік	Число нових чл.	Число всіх чл. з кінцем даного року
1933	2,502	30.314
1934	2,870	
1935	2,161	30,335
1936	3,113	
1937	2,814	
1938	4,492	
1939	5,300	
1940	5,564	38,167
1941	3,859	
1942	3,240	
1943	3,191	
1944	4,085	
1945	2,990	45,720
1946	2,804	
1947	3,306	
1948	4,221	

1949	8,154	56,983
1950	8,710	
1951	7,313	
1952	5,738	
1953	4,682	70,221
1954	3,426	
1955	3,490	
1956	3,343	
1957	4,430	72,438
1958	3,727	
1959	4,998	
1960	3,567	
1961	4,830	81,441
1962	4,093	
1963	4,446	
1964	4,398	
1965	4,896	86,059
1966	4,994	
1967	4,400	
1968	3,872	
1969	5,462	89,107
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366
1972	4,216	88,213
1973	4,668	89,119

ЧИСЛА ГРАМОТ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСНОВНИХ І ДОДАТКОВИХ

Стан з кінця року	Основні грамоти	Додаткові	Разом
1963	282	796	1,078
1964	468	1,257	1,725
1965	646	1,501	2,147
1966	871	1,751	2,622
1967	981	1,956	2,937
1968	1,071	2,149	3,220
1969	1,305	2,329	3,634
1970	1,514	2,549	4,063
1971	1,628	2,728	4,356
1972	1,872	2,955	4,827
1973	2,220	3,324	5,544

СТАТИСТИКА РУХУ ЧЛЕНІВ ПО ВІДДІЛАХ

Відділ	Місцевість	З кінцем грудня 1969 року	Нові члени	Прийняті наново	Прийняті з перевідділовими листами	Прийняті з інших клас	Перенесені з дит. вкладок до дорослих	Суспендовані	Відійшли з перевідділовими листами	Відійшли до інших клас	Відійшли до департаменту дорослих	Померли	Відійшли зі зворотами в готівці	Відійшли з повними випл. вивінування	Виплатили повністю вкладки	Відійшли на частинно виплачене забез.	Відійшли на безпл. продовження забез.	Вигасло термінове забез.	З кінцем грудня 1969 року	Різниця
1	Shamokin, Pa.	79	9	6	—	—	—	6	—	—	1	7	6	1	7	—	—	—	66	— 13
2	Mr. Carmel, Pa.	82	12	4	—	—	—	2	—	—	3	5	5	1	2	—	—	—	80	— 2
3	Elizabeth, N. J.	87	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	7	—	—	—	80	— 7
4	New York, N. Y.	22	6	2	—	—	1	2	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	25	+ 3
5	Astoria, N. Y.	436	166	11	49	—	4	23	44	—	4	29	19	18	16	—	—	—	513	+ 77
6	Hastings on Huds., N. Y.	114	52	—	3	1	8	12	—	1	8	6	1	2	10	—	—	—	138	+ 24
7	McAdoo, Pa.	164	21	2	—	—	—	1	—	—	2	9	10	6	6	—	—	—	153	— 11
8	Yonkers, N. Y.	408	70	14	4	6	1	9	6	1	6	22	10	25	29	—	—	—	395	— 13
9	St. Clair, Pa.	77	10	2	—	—	—	—	—	—	—	6	3	1	5	—	—	—	74	— 3
10	Philadelphia, Pa.	77	38	2	3	1	—	4	1	1	2	—	5	7	—	—	—	—	101	+ 24
11	Johnstown, Pa.	61	17	5	26	—	—	2	—	—	—	9	3	2	12	—	—	—	81	+ 20
12	Hartford, Conn.	49	8	35	—	2	—	25	10	2	1	2	7	10	—	—	—	—	37	— 12
13	Watervlit, N. Y.	276	60	8	13	1	3	17	7	1	3	22	13	22	13	—	—	—	263	— 13
14	Newark, N. J.	402	104	12	4	—	—	17	2	—	—	8	12	61	18	—	1	—	403	+ 1
15	Washington, D.C.	193	44	1	6	2	—	4	2	2	—	2	7	25	35	—	1	—	174	— 19
16	Spring Valley, N. Y.	117	54	2	—	1	5	8	4	1	6	5	4	11	1	—	—	—	139	+ 22
17	Chicago, Ill.	94	30	1	1	1	10	21	1	1	10	—	—	—	—	—	—	—	103	+ 9
18	Columbus, Ohio	20	3	—	2	—	2	1	—	—	2	1	—	2	1	—	—	—	20	—
19	New York, N. Y.	101	15	4	12	1	2	6	3	1	2	4	1	7	3	—	—	—	108	+ 7
20	Hamtramck, Mich.	314	73	11	2	4	—	25	6	4	—	16	11	50	33	—	—	—	259	— 55
21	Johnson City, N. Y.	123	16	3	35	—	1	2	4	—	1	11	7	16	17	—	—	—	121	— 2
22	Chicago, Ill.	309	102	7	35	1	1	8	7	1	2	9	19	5	17	—	2	—	387	+ 78
23	Derby, Pa.	104	16	—	1	—	—	1	—	—	—	3	3	18	1	—	—	—	95	— 9
24	Rankin, Pa.	45	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	4	—	—	—	38	— 7
25	Jersey City, N. J.	457	220	6	33	2	2	28	20	2	2	16	13	42	10	—	—	—	589	+ 132
27	Newark, N. J.	192	23	20	3	—	—	21	—	—	1	10	5	45	9	—	—	—	147	— 45
28	Houston, Tex.	24	18	—	6	—	—	2	3	—	—	—	1	6	—	—	—	—	36	+ 12
29	Nanticoke, Pa.	129	28	3	—	—	—	5	—	—	2	6	4	4	3	—	—	—	136	+ 7
30	Breslau, Pa.	57	19	—	4	—	—	3	—	—	4	4	3	2	2	—	—	—	62	+ 5
31	St. Clair, Pa.	47	7	1	—	—	—	—	—	—	—	12	—	1	—	—	—	—	42	— 5
32	Philadelphia, Pa.	152	142	6	18	—	11	50	7	—	11	8	3	—	2	—	—	—	248	+ 96
33	Chicago, Ill.	172	35	9	—	3	—	3	3	3	—	12	14	16	29	—	—	—	138	— 34
34	Richmond, Va.	42	42	1	6	1	—	8	—	1	—	1	3	4	—	—	—	—	75	+ 33
35	Chicago, Ill.	248	48	3	—	2	16	19	2	2	16	10	8	14	25	—	—	—	221	— 29
36	Rochester, N. J.	128	28	—	—	1	1	5	13	1	1	14	—	2	21	2	—	—	94	— 29
37	Elizabeth, N. J.	210	108	8	2	5	1	12	3	5	1	16	4	15	13	—	—	—	265	+ 55
38	Auburr, N. Y.	194	30	17	2	—	—	11	1	—	—	9	15	22	22	—	—	—	163	— 31
39	Syracuse, N. Y.	393	66	18	8	4	—	4	2	5	1	28	25	75	49	—	—	—	495	— 98
40	Erie, Pa.	35	1	1	—	—	—	3	—	—	—	2	1	2	5	—	—	—	24	— 11
41	Jeannette, Pa.	18	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	18	—
42	Passaic, N. J.	691	132	32	15	7	—	94	3	9	11	16	28	49	45	—	1	—	621	— 70
43	Hillside, N. J.	75	17	3	2	—	—	3	—	—	—	4	2	—	—	—	—	—	88	+ 13
44	Northampton, Pa.	41	18	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	8	—	—	—	47	+ 6
45	Philadelphia, Pa.	344	49	20	26	4	—	30	18	5	1	32	19	33	40	2	—	—	273	— 71
46	New York, N. Y.	59	7	2	3	—	2	—	—	—	2	1	3	16	—	—	—	—	51	— 8
47	Bethlehem, Pa.	149	194	—	4	6	12	18	—	6	12	2	4	3	7	—	—	—	315	+ 166
48	Reading, Pa.	89	41	—	—	—	—	2	6	—	—	3	4	—	4	—	—	—	111	+ 22
49	Toronto, Ont.	74	128	—	—	1	—	7	11	1	—	10	1	17	—	—	—	—	156	+ 82
50	Lorain, Ohio	58	22	2	—	—	—	2	—	—	2	6	1	8	—	—	—	—	63	+ 5
51	Chicago, Ill.	4/71	84	10	16	1	—	23	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	87	—
52	Holyoke, Mass.	86	16	1	—	—	—	3	—	—	—	2	7	25	9	—	—	—	57	— 29
53	Pittsburg, Pa.	258	65	22	—	1	—	60	1	1	—	10	16	10	11	—	—	—	237	— 21
54	Wallingford, Conn.	97	14	4	—	3	—	1	—	3	—	3	5	13	8	—	—	—	85	— 12
55	Curtis Bay, Md.	181	82	10	—	2	—	7	29	2	—	4	19	21	21	—	—	—	172	— 9
56	Wheeling, W. Va.	68	58	7	31	2	—	2	4	2	—	9	4	3	7	—	—	—	135	+ 67
57	Cohoes, N. Y.	249	70	4	5	—	—	2	5	—	—	15	7	45	19	—	—	—	235	— 14
58	Utica, N. Y.	103	14	18	—	—	—	7	16	—	—	5	10	8	4	—	—	—	85	— 18
59	Bridgeport, Conn.	395	68	12	1	3	—	5	—	3	—	23	42	50	20	—	—	—	336	— 59
60	Lundys Lane, Pa.	35	2	1	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	3	—	—	—	30	— 5
61	Wisconsin Dells, Wisc.	6/72	23	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	25	—
62	W. Philadelphia, Pa.	57	8	2	2	—	—	1	—	—	—	7	—	3	7	—	—	—	51	— 6
63	Ford City, Pa.	620	84	18	—	—	1	65	—	1	3	13	35	10	26	—	—	—	581	— 39
64	Paterson, N. J.	89	8	5	4	1	—	1	—	1	—	8	3	10	17	—	—	—	67	— 22
65	Elizabeth, N. J.	88	14	4	1	—	—	—	2	—	—	9	6	2	8	—	—	—	80	— 8
66	Rochester, N. Y.	10/72	40	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	
67	Ansonia, Conn.	138	8	3	—	—	—	—	—	—	—	18	4	14	4	2	—	—	104	— 34
68	Springfield, Mass.	46	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	2	—	—	—	39	— 1
69	New York, N. Y.	79	4	2	—	—	—	—	—	—	—	7	2	17	—	—	—	—	59	— 20
70	Jersey City, N. J.	162	35	8	11	1	1	8	4	1	2	15	10	19	4	—	—	—	157	— 5
72	Titusville, Pa.	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	14	— 2
73	Providence, R. I.	65	4	—	—	—	—	—	—	—	—	11	1	5	8	—	—	—	44	— 21
74	New Castle, Pa.	21	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	21	—
75	Detroit, Mich.	206	48	25	1	2	—	11	1	2	—	14	19	14	41	—	2	—	178	— 28
76	Newark, N. J.	253	69	17	12	9	1	19	12	9	1	18	12	36	25	—	—	—	229	— 24
77	Yorkville, Ohio	28	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	25	— 3
78	Minersville, Pa.	165	144	13	—	1	—	59	3	—	5	10	7	3	—	—	—	—	236	+ 71
79	Los Angeles, Cal.	11/72	29	—	6	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—
81	Curtis Bay, Md.	79	6	30	—	—	—	—	1	—	—	8	4	8	6	—	—	—	88	+ 9
82	Detroit, Mich.	8/70	65	—	8	3	—	12	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	61	—
83	Philadelphia, Pa.	390	194	19	9	2	1	67	41	2	5	8	14	24	20	—	—	—	434	+ 44
84	Southport, Conn.	48	7	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	9	—	—	—	—	40	— 8
85	Hazleton, Pa.	123	20	9	19	—	—	15	—	—	3	6	13	10	7	—	—	—	117	— 6
86	New York, N. Y.	100	26	2	6	1	3	—	3	1	3	2	2	4	—	—	—	—	123	+ 23
87	Lancaster, N. Y.	43	1	1	—	—	—	1	—	—	—	3	—	1	5	—	—	—	35	— 8
88	Kerhokson, N. Y.	188	70	6	28	4	4	10	9	4	4	2	1	4	2	—	—	—	253	+ 65
90	Centralia, Pa.	169	42	—	1	—	—	5	—	—	10	5	4	9	—	—	—	—	181	+ 12
91	McKees Rocks, Pa.	108	1	4	—	—	—	1	—	—	1	13	3	2	8	—	—	—	83	— 25
92	Portland, Ore.	14	1	1	7	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3	—	—	—	17	+ 3
93	Cenoral Falls, R. I.	126	17	—	—	—	8	4	1	—	8	2	—	14	2	—	—	—	120	— 6
94	Hamtramck, Mich.	903	214	49	—	—	6	80	20	—	6	35	54	83	163	—	—	—	781	— 122
95	Bath, Pa.	15	4	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	13	— 2
96	Pittsburgh, Pa.	289	51	11	—	1	13	9	—	1	16	20	4	33	33	—	—	—	249	— 40
97	Passaic, N. J.	71	3	1	1	—	—	—	—	—	—	6	2	10	4	—	—	—	54	— 17
98	Shenandoah, Pa.	33	2	1	—	2	—	—	1	—	2	8	—	—	1	—	—	—	26	— 7
99	Wilkes Barre, Pa.	81	3	3	—	1	—	—	—	—	1	9	2	2	3	—	—	—	70	— 11
100	Gary, Ind.	98	5	6	—	—	—	5	6	—	1	3	1	12	4	—	—	—	77	— 21
101	Colchester, Conn.	6/71	54	—	11	4	—	13	—	4	2	1	—	—	—	—	—	—	50	—
102	Cleveland, Ohio	511	42	40	2	6	—	29	5	5	—	35	30	44	82	—	1	—	373	— 138
103	Milwaukee, Wisc.	100	14	2	3	—	—	5	1	—	—	3	2	5	10	—	—	—	93	— 7
104	Perth Amboy, N. J.	146	22	6	—	2	—	8	—	1	—	11	6	3	4	1	1	—	141	— 5
105	Philadelphia, Pa.	210	22	4	1	—	1	1	5	—	1	13	5	35	13	—	—	1	164	— 46
106	Chicago, Ill.	533	204	108	11	8	36	90	4	8	39	35	83	37	170	—	—	—	428	— 105
107	Hammond, Ind.	111	24	9	35	1	8	3	18	1	9	9	9	12	21	—	1	—	106	— 5
108	Lakewood, Ohio	49	2	1	—	—	—	1	—	—	—	1	2	1	5	—	—	—	42	— 7
109	Bentleyville, Pa.	116	6	—	—	—	—	1	—	—	—	8	3	—	10	—	1	—	99	— 17
110	Detroit, Mich.	12/70	39	1	3	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—
111	Joyiet, Ill.	20	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	17	— 3
112	Cleveland, Ohio	208	49	7	2	5	17	4	—	5	17	20	11	8	16	—	—	—	207	— 1
113	Derry, Pa.	179	27	40	24	2	—	54	—	2	1	9	10	3	7	—	—	—	186	+ 7
114	Chicago, Ill.	519	91	10	78	5	11	41	6	5	11	20	22	19	12	1	2	—	575	+ 56
115	Canton, Ohio	66	97	6	1	1	—	15	2	1	7	1	6	22	3	—	—	—	114	+ 48
116	Trenton, N. J.	188	40	1	3	—	—	14	—	—	—	6	7	17	10	—	—	—	178	— 10
118	Chicago, Ill.	12/73	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—
119	Campbell, Ohio	78	16	1	—	1	—	2	—	1	—	3	—	—	20	—	—	—	71	— 7
120	Aliquippa, Pa.	390	45	7	2	—	—	14	—	—	—	6	10	13	36	—	—	—	365	— 25
121	Rome N. Y.	185	114	2	—	2	—	10	1	2	1	10	6	8	6	—	—	—	259	+ 74
122	Taunton, Mass.	32	7	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	6	—	—	—	—	31	— 1
123	Sranton, Pa.	125	31	1	39	—	—	3	3	—	4	12	—	5	2	—	—	—	167	+ 42
124	Ormrod, Pa.	76	6	—	—	—	—	—	—	—	2	5	2	—	4	—	—	—	69	— 7
125	Chicago, Ill.	246	49	17	14	3	—	17	39	—	3	10	20	22	34	—	—	—	184	— 62
126	Slickville, Pa.	73	5	3	—	1	—	1	—	—	1	6	2	1	5	—	—	—	65	— 8
127	Buffalo, N. Y.	662	89	33	5	14	—	37	6	14	23	33	23	20	89	1	1	—	556	— 106
128	Clifton Heights, Pa.	117	25	4	2	2	1	1	—	2	1	3	8	8	7	—	—	—	121	+ 4
129	Minertville, Pa.	12/72	25	—	1	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	
130	New York, N. Y.	230	41	36	78	1	1	26	13	1	1	26	26	31	13	—	—	—	245	+ 15
131	Chicago, Ill.	445	77	137	4	2	—	160	15	2	—	10	22	31	33	—	1	—	391	— 54
132	McKeesport, Pa.	85	4	3	—	—	—	4	—	—	1	4	8	2	8	—	—	—	70	— 15
133	Newark, N. J.	166	75	26	18	—	—	38	8	—	—	18	9	16	5	—	—	—	183	+ 27
134	Rutherford, N. J.	12/72	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	
135	Smoke Run, Pa.	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3	— 2
136	Palatine, Ill.	57	29	—	9	1	—	5	2	1	—	2	5	5	1	—	—	—	75	+ 18
137	W. Easton, Pa.	153	25	5	—	—	—	—	—	—	2	11	5	5	14	—	—	—	145	— 8
138	Glastonburry, Conn.	24	9	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—	26	+ 2
139	Chicago, Ill.	104	16	2	—	—	—	1	—	—	—	—	3	3	22	—	—	—	93	— 11
140	Youngstown, Ohio	77	4	1	—	—	—	5	—	—	—	6	1	1	12	—	—	—	58	— 19
141	Lincoln, Nebr.	31	4	5	—	—	—	6	—	—	3	—	3	6	—	—	—	—	22	— 9
142	Elizabeth, N. J.	134	22	6	—	—	—	1	1	—	—	6	6	25	23	—	—	—	100	— 34
143	Great Meadows, N. J.	52	3	1	2	1	—	—	1	1	—	3	1	6	4	—	—	—	43	— 9
144	Scranton, Pa.	116	21	7	5	—	—	9	1	—	2	6	11	6	6	—	—	—	108	— 8
145	Altoona, Pa.	55	2	1	—	—	—	—	1	—	—	4	1	3	—	—	—	—	49	— 6
146	Detroit, Mich.	195	149	10	2	6	—	29	3	6	—	13	11	5	23	—	—	—	272	+ 77
147	Allentown, Pa.	505	115	20	1	13	1	35	3	13	2	24	23	13	20	—	—	1	521	+ 16
148	Baltimore, Md.	53	3	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	—	—	53	—
149	Lackawanna, N. Y.	70	11	—	10	—	—	8	—	—	—	2	—	6	13	—	1	—	66	— 4
150	Pittsfield, Mass.	84	18	4	4	—	—	7	—	—	—	5	4	11	1	—	—	—	82	— 2
151	Allentown, Pa.	95	5	5	—	—	—	1	—	—	—	10	3	3	6	—	—	—	82	— 13
152	Newark, N. J.	22	4	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	22	—
153	Philadelphia, Pa.	801	137	47	5	18	—	75	35	18	—	19	55	24	8	—	—	—	774	— 27
155	Perth Amboy, N. J.	619	111	7	3	3	—	14	20	3	3	30	19	21	57	—	1	—	480	— 32
156	Chester, Pa.	256	47	5	—	2	—	2	7	2	—	17	10	46	17	—	—	—	209	— 47
157	Chicago, Ill.	96	33	—	—	2	11	4	—	2	11	2	5	4	14	—	—	—	100	+ 4
158	Brooklyn, N. Y.	220	67	28	55	2	1	32	15	2	4	29	17	10	3	—	1	—	260	+ 40
161	Ambridge, Pa.	512	86	23	—	—	6	21	4	—	7	17	19	21	51	—	1	—	480	— 32
163	Philadelphia, Pa.	222	32	15	10	3	—	13	1	3	—	16	3	48	25	—	—	—	173	— 49
164	Berwick, Pa.	113	11	8	8	1	—	10	—	1	—	9	9	4	6	—	—	—	102	— 11
165	Toledo, Ohio.	99	18	1	—	1	—	2	—	1	9	2	3	5	5	—	—	—	92	— 7
167	Toledo, Ohoi	82	17	4	—	—	—	5	4	—	—	9	—	5	25	—	—	—	55	— 27
168	Perth Amboy, N. J.	136	15	4	—	—	—	6	2	—	—	12	7	5	6	—	—	—	117	— 19
169	Edwardsville, Pa	24	6	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	28	+ 4
170	Jersey City, N. J.	356	53	5	9	1	1	9	10	1	1	8	10	36	34	—	—	1	315	— 41
171	Jersey City, N. J.	239	55	11	26	1	—	13	3	1	1	8	9	25	8	—	—	—	264	+ 25
172	Whippany, N. J.	80	28	1	—	—	—	3	—	—	—	6	4	1	3	—	—	—	92	+ 12
173	Wilmington, Del.	287	59	1	2	—	—	11	4	—	10	6	8	23	1	—	—	—	286	— 1
174	Detroit, Mich.	331	142	7	12	1	—	27	2	1	2	7	8	11	4	—	—	1	435	+ 104
175	Detroit, Mich.	333	46	13	4	1	7	15	4	1	7	30	8	16	47	—	—	—	275	— 58
176	Chicago, Ill.	219	20	6	2	—	—	12	3	—	—	9	10	14	12	—	—	—	187	— 32
177	Providence, R. I.	142	27	—	—	—	3	2	—	—	3	3	5	9	16	—	—	—	134	— 8
178	Manchester, N. H.	80	2	5	—	—	—	—	—	—	—	4	5	8	12	—	—	—	58	— 22
179	St. Louis, Mo.	103	14	—	—	—	—	—	—	—	—	9	1	3	25	—	—	—	79	— 24
180	Akron, Ohio	129	43	2	—	2	2	7	—	2	3	3	5	5	13	—	—	—	140	+ 11
182	Clifton, N. J.	218	50	8	1	1	—	31	6	1	2	15	6	12	14	—	—	—	191	— 27
183	Detroit, Mich.	257	82	24	4	3	12	18	—	3	12	6	27	20	27	—	—	—	269	+ 12
184	New York, N. Y.	128	45	1	9	—	—	5	2	—	—	2	10	29	11	—	1	—	123	— 5
185	Mayfield, Pa.	18	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	17	— 1
190	Peoria, Ill.	18	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	8	—	—	—	10	— 8
191	Troy, N. Y.	426	140	4	5	—	1	5	12	1	—	18	20	40	14	—	—	1	464	+ 38
192	Herkimer, N. Y.	159	26	5	—	—	—	—	2	—	—	8	—	31	3	—	2	—	144	— 15
193	Taylor, Pa.	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	9	— 3
194	New York, N. Y.	578	69	119	15	14	—	123	39	14	—	17	23	62	27	1	1	—	488	— 90
195	Peekskill, N. Y.	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—
196	Jersey City, N. J.	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	— 1
197	Madison, Ill.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
200	Ozone Park, N. Y.	124	48	5	65	2	—	2	5	2	—	9	5	22	7	—	—	—	192	+ 68
201	Coaldale, Pa.	21	3	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	20	— 1
202	Auburn, N. Y.	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	12	— 2
203	New York, N. Y.	41	7	24	—	—	—	25	—	—	—	1	2	6	—	—	—	—	38	— 3
204	New York, N. Y.	748	149	31	12	11	—	46	13	11	1	55	35	84	20	—	—	—	686	— 62
205	Yonkers, N. Y.	5/72	28	1	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	—
206	Woonsocket, R. I.	316	18	4	27	1	—	5	—	1	1	25	5	28	12	—	1	—	288	— 28
207	S. Deerfield, Mass.	41	2	4	33	—	—	4	—	—	—	5	—	6	4	—	—	—	61	+ 20
209	Carteret, N. J.	28	30	1	4	1	1	1	—	1	1	5	—	—	—	—	—	—	57	+ 29
210	Bronx, N. Y.	79	12	3	2	—	—	—	6	—	—	5	4	9	3	—	—	—	66	— 13
211	Stapleton, N. Y.	84	12	3	2	—	1	4	—	—	1	9	4	16	2	—	—	—	66	— 18
213	Bayonne, N. J.	116	24	3	—	2	—	8	—	—	2	10	4	14	4	—	—	—	103	— 13
214	Newark, N. Y.	79	55	7	19	—	—	17	—	—	—	—	4	6	2	—	—	—	131	+ 52
215	Hornell, N. Y.	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	2	—	—	—	14	— 6
216	Philadelphia, Pa.	175	99	25	12	3	—	58	1	3	—	1	18	—	—	—	—	—	233	+ 58
217	Rochester, N. Y.	430	136	7	7	3	—	4	5	3	1	40	10	93	24	—	—	—	403	— 27
218	Campbell, Ohio	168	11	2	—	2	—	—	3	2	—	9	2	2	28	—	—	—	137	— 31
219	Newark, N. J.	251	23	11	—	—	—	5	2	—	—	12	10	12	36	—	—	—	208	— 43
220	Chicago, Ill.	376	51	20	5	1	—	13	10	1	—	18	24	43	51	—	—	—	292	— 83
221	Chicago, Ill.	1,571	225	125	12	21	2	61	22	21	4	70	148	72	547	—	2	—	1,036	— 535
222	Cleveland, Ohio	72	24	2	6	—	—	5	—	—	—	2	2	7	3	—	—	—	85	+ 13
223	Wilkes Barre, Pa.	143	15	6	1	—	—	—	5	—	—	19	9	—	14	—	—	—	118	— 25
224	Salem, Mass.	62	8	—	2	—	—	2	—	—	—	—	1	8	3	—	—	—	58	— 4
225	Desloge, Mo.	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	— 1
226	Denver, Colo.	107	31	4	11	3	—	9	—	3	—	3	6	12	4	1	—	—	118	+ 11
228	St. Clair, Pa.	22	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	21	— 1
230	Yongstown, Ohio	412	70	22	4	2	—	10	—	2	1	22	20	22	59	—	2	—	372	— 40
231	Camden, N. J.	81	27	1	4	1	—	8	6	1	—	—	1	2	4	—	—	—	92	+ 11
233	Lorain, Ohio	179	182	11	2	5	3	22	3	5	12	3	5	17	22	—	—	1	292	+ 113
234	Elizabeth, N. J.	319	49	9	4	1	4	6	7	1	5	9	6	33	51	—	—	—	268	— 51
235	Rossford, Ohio	175	55	14	1	2	—	10	—	2	—	8	16	—	26	—	—	—	185	+ 10
236	Sayre, Pa.	130	15	1	—	—	—	—	—	—	—	7	2	8	14	—	—	—	115	+ 15
237	Chester, Pa.	167	14	4	—	2	1	3	2	2	1	16	3	11	11	1	—	—	138	— 29
238	Boston, Mass.	411	57	3	2	2	—	19	1	1	—	5	13	55	3	—	—	—	378	— 33
239	Philadelphia, Pa.	184	14	7	2	—	—	9	—	—	—	13	6	12	7	—	—	—	160	— 24
240	Cleveland, Ohio	707	304	17	13	11	1	53	15	11	6	11	29	171	66	1	—	2	688	— 19
241	Woonsocket, R. I.	44	12	2	—	1	—	1	—	1	—	8	1	8	1	—	—	—	39	— 5
242	Frackville, Pa.	205	55	2	3	—	—	13	8	—	9	9	4	5	11	—	—	—	208	+ 3
243	West Pullman, Ill.	133	16	4	—	—	3	3	—	3	—	7	8	2	20	—	—	—	114	— 19
244	Bellefonte, Pa.	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	3	— 3
245	Trenton, N. J.	302	86	1	—	2	—	16	10	2	—	7	11	24	11	—	—	—	310	+ 8
247	Wilmington, Del.	81	8	3	5	—	—	1	3	—	—	10	3	1	—	—	—	—	79	— 2
248	Coatesville, Pa.	48	9	—	2	—	—	3	3	—	—	5	—	4	6	—	—	—	33	— 10
250	Rockford, Ill.	28	6	1	—	—	—	1	4	—	—	—	5	—	3	—	—	—	22	— 6
251	Cleveland, Ohio	264	40	19	11	—	2	23	14	—	2	18	17	14	31	—	—	—	217	— 47
253	Ludlow, Mass.	80	18	2	1	1	—	1	—	1	—	9	2	18	3	—	—	—	68	— 12
254	New Britain, Conn.	257	59	22	—	2	—	26	1	2	—	12	8	44	39	—	—	—	209	— 48
256	Riverhead, N. Y.	139	9	3	—	—	8	3	—	—	8	8	3	9	—	—	—	—	133	— 6
257	Los Angeles, Cal.	366	76	21	15	1	—	41	10	1	1	8	26	29	25	—	—	1	337	— 29
258	Houtzdale, Pa.	21	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	19	— 2
259	Chicago, Ill.	163	30	5	3	5	—	5	3	5	1	8	3	2	9	—	1	—	169	+ 6
260	Berlin, Md.	17	6	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	4	—	—	—	16	— 1
261	Williamstown, N. J.	83	28	1	14	1	9	1	—	1	9	2	2	10	4	—	—	—	107	+ 24
263	Fulton, N. Y.	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	7	— 3
264	Carnegie, Pa.	41	1	4	2	—	—	—	—	—	—	3	4	1	8	—	—	—	32	— 9
265	Minersville, Pa.	40	7	1	—	—	—	—	—	—	1	3	1	2	2	—	—	—	39	— 1
266	Amsterdam, N .Y.	353	84	6	19	2	—	9	1	2	—	14	3	81	3	—	1	—	350	— 3
267	Westbury, N. Y.	185	11	12	21	2	—	22	—	2	—	6	6	15	1	—	—	—	179	— 6
268	Frankford, Pa.	168	31	16	9	2	—	17	—	2	—	5	9	22	3	—	—	—	167	— 1
270	Jersey City, N. J.	260	35	12	—	2	1	33	17	2	1	18	16	9	4	—	—	—	210	— 50
271	Elmira, N. Y.	232	42	8	1	1	—	15	3	1	—	5	12	44	4	—	—	—	200	— 32
272	Maplewood, N. J.	48	7	4	—	—	—	1	—	—	—	2	4	2	7	—	—	—	43	— 5
274	Youngstown, Ohio	168	5	5	—	—	—	1	—	—	—	11	7	3	15	—	—	—	141	— 27
275	Jersey City, N. J.	46	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8	2	5	1	—	—	—	31	— 15
276	Ambridge, Pa.	277	54	15	2	3	—	21	8	3	—	25	9	5	22	—	—	—	263	— 14
277	Hartford, Conn.	796	103	26	11	2	2	45	10	2	2	30	33	150	34	1	—	—	633	— 163
278	Wilkes Barre, Pa.	45	18	1	1	—	—	2	—	—	—	4	1	4	—	—	—	—	54	+ 9
279	Zenesville, Ohio	25	3	1	4	—	—	—	1	—	—	5	—	1	1	—	—	—	21	— 4
280	Scranton, Pa.	57	3	1	4	—	—	—	1	—	—	2	2	2	4	—	—	—	51	— 6
281	Bayonne, N. J.	249	52	12	1	—	—	10	—	—	1	13	17	32	31	—	—	—	205	— 38
282	Wilkes Barre, Pa.	67	4	—	—	—	2	1	1	—	2	2	—	2	2	—	—	—	63	— 4
283	Auburn, N. Y.	183	18	3	—	—	—	1	5	—	—	11	3	15	8	—	—	—	165	— 18
284	E. St. Louis, Ill.	164	11	2	—	1	—	4	—	1	6	4	1	2	13	—	—	—	147	— 17
285	Rochester, N. Y.	45	79	1	5	3	—	9	2	3	—	1	4	15	3	—	—	—	96	+ 51
286	Jersey City, N. J.	106	12	—	1	1	2	—	1	1	2	3	—	7	5	—	—	—	103	— 3
287	Jersey City, N. J.	366	45	13	12	1	—	10	—	1	—	32	10	25	27	—	—	—	332	— 34
288	Bethlehem, Pa.	158	13	6	—	1	2	11	—	1	2	12	8	3	15	—	—	—	128	— 30
289	Rochester, N. Y.	163	32	1	1	2	—	4	—	2	—	2	3	38	9	—	—	—	141	— 22
290	Curtis Bay, Md.	110	24	—	—	—	—	5	—	—	—	6	1	8	9	—	—	—	105	— 5
291	Cleveland, Ohio	123	35	8	3	1	—	5	4	1	3	7	6	24	16	—	—	—	104	— 19
292	Detroit, Mich.	842	114	30	7	6	—	24	1	6	2	35	26	47	125	2	—	—	728	— 114
293	Brooklyn, N. Y.	318	84	27	1	2	1	56	20	2	1	19	14	15	19	—	—	—	287	— 31
294	Rahway, N. J.	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	11	— 1
295	Akron, Ohio	292	88	5	—	—	—	15	—	1	—	10	12	25	21	—	—	—	292	—
296	New Kensington, Pa.	129	10	4	—	—	—	5	—	—	2	16	4	5	10	—	—	—	101	— 28
297	Barnesboro, Pa.	16	1	—	6	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	22	+ 6
299	Buffalo, N. Y.	47	3	—	—	—	—	—	—	—	—	7	5	1	3	—	—	—	34	— 13
301	Chicago, Ill.	174	39	13	3	—	—	15	—	—	—	14	14	16	27	1	—	—	142	— 32
302	Jackson, Mich.	14	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	3	—	—	—	9	— 5
303	Flint, Mich.	56	28	1	—	—	2	3	—	—	2	—	3	6	2	—	—	—	71	+ 15
304	Buffalo, N. Y.	215	25	7	—	—	—	4	3	—	—	12	10	51	17	—	—	—	150	— 65
305	Mahonoy City, Pa.	215	98	5	—	5	—	14	4	5	14	8	5	3	6	—	—	—	267	+ 52
306	Linden, N. J.	50	4	2	1	—	—	5	—	—	—	5	3	—	4	—	—	—	40	— 10
307	Boston, Mass.	159	44	2	4	2	—	5	2	2	1	7	4	17	6	—	—	—	167	+ 8
308	E. St. Louis, Ill.	51	2	4	1	—	—	—	10	—	—	3	5	—	11	—	—	—	29	— 22
309	Saginaw, Mich.	41	10	8	1	—	—	12	3	—	—	2	1	1	4	—	—	—	37	— 4
311	Jessup, Pa.	16	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	16	—
312	So. Plainfield, N. J.	41	7	—	—	—	—	—	—	—	—	4	3	5	2	—	—	—	34	— 7
313	Smithmill, Pa .	41	1	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	4	4	—	—	—	32	— 9

(To be Continued)

ООЧСУ І ОЖ ОЧСУ ВІДБУЛИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

2,000 членів. Заступниками голови обрано Дарію Степаняк і Степанію Легету, секретарями — Марію Лозинську і Мирославу Ласовську, референтом зовнішніх зв'язків — Степанію Бернадин. Референтуру організаційних справ очолила Анна Гарас, маючи до помочі членів: Марію Карпишин, Софію Радьо та Анну Яковину. Фінансовими референтами обрано Марію Твердовську і Марію Василик. До референтури для справ культури під керівництвом Марії Нестерчук увійшли — Теофіля Ганушевська, Марія Савчак і Наталія Голембйовська До суспільної референтури обрано — Марію Кульчицьку і Дору Кульчицьку, а до Пресової референтури — Аллу Давиденко, Любу Чайковську і Оксану Керч. Господарська референтура буде у віданні Марії Пенджоли, Доні Магаль і Марії Коваль. Архіварями організації обрано Марію Романенчук і Володимиру Харук. Вільними членами в управі є: Слава Щудлюк, Надія Голяш і Люба Гоянюк.

Людмила Костик очолила Контрольну Комісію, до якої ще увійшли Богданна Сидор-Чарторийська і Степанія Рудик. Головою Товариського Суду обрано Анізію Мірчук, членами — Катрю Мороз і Лесю Пащак-Талмич.

На IV з'їзді ОЖ ОЧСУ було присутніх 39 делегаток, 12 членів уступаючої Головної Управи з правом голосу та близько 40 гостей. З'їздом ОЖ ОЧСУ проводила президії в складі: Анна Гарас — голова, Наталія Голембйовська — заступник, Алла Давиденко і Марія Лозинська — секретарі. Почесними Гістьми з'їзду були: Лідія Бурачинська — голова Союзу Українок Америки. Ірина Пеленська — голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій і письменниця Оксана Керч, яка читала на з'єднаній сесії обох з'їздів доповідь.

Перша пленарна сесія ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ

Згідно з програмою, XVII з'їзд ООЧСУ і IV з'їзд ОЖ ОЧСУ почалися на спільній сесії в суботу 2 листопада о годині 10:30 перед полуднем. Після молитви, яку провів парох церкви св. Юра в Ню Йорку о. д-р В. Гавліч і його привітального слова, з'їзди формально відкрили голова Головної управи ООЧСУ проф. Іван Вовчук та голова Головної Управи ОЖ ОЧСУ Уляна Целевич. Безпосередньо після цього присутні на сесії вшанували пам'ять померлих у минулій каденції членів Головної Управи св.п. д-ра Михайла Дужого і св.п. д-ра Нестора Процика. По закінченні вступних формальностей, пов'язаних з відкриттям з'їзду, почались окремі сесії обидвох організацій.

Сесія ООЧСУ

Для ведення нарад XVII З'їзду ООЧСУ обрано президію під проводом Ігната Білинського. До Президії ще обрано Лева Футалу та Володимира Лісовича як заступників, а на секретарів — Бориса Губку та Івана Кравчука. Одночасно обрано також комісії: мандатно-верифікаційну, номінаційну, резолюційну та господарсько-фінансову. Перша сесія була присвячена звітам з діяльности уступаючої Головної Управи, Контрольної комісії, Товариського суду, дискусії над звітами і схваленню діяльности Управи.

За діяльність Головної управи звіти подали: секретар управи Володимир Левенець, редактор журналу „Вісник" В'ячеслав Давиденко, фінансовий референт Володимир Савчак і голова проф. Іван Вовчук. Секретар В. Левенець у своєму звіті накреслив широку картину діяльности канцелярії Головної Управи ООЧСУ за 1971-1974 роки, зокрема у тому часі, коли він був працівником Головної Управи тобто до жовтня 1973 року. Підкресливши „спільну і конструктивну співпрацю з братніми організаціями УВФ і зрозуміння серед громади для нашої праці", він звернув увагу на небезпеку у зв'язку зі зростом байдужности серед нашої суспільности до громадських справ. Великим позитивом, за його словами, було те, що ООЧСУ „тісно співпрацювала" з Централею УККА. Ця співпраця була корисна, бо завдяки їй „всі наші Відділи мали почуття спільности і приналежности до одної великої української спільноти". Неґативом у праці Головної Управи було те, що значне число її членів не брало активної участи в праці і навіть не брали участи у засіданнях. У висліді стан був такий, що на 30 членів керівних органів організації активно заанґажованих у праці було не більше 15 осіб.

Про видавничу діяльність, а точніше про журнал „Вісник" поінформував редактор журналу В. Давиденко, який насвітлив 28-річну історію „Вісника" і ролю, яку цей журнал відіграв у формуванні української націоналістичної думки серед української спільноти в ЗСА. В. Давиденко вказав, що „з кінця 60-их років і донині „Вісник" приділяє особливу ролю насвітлюванню подій, що відбуваються в Україні, популяризує видання Самвидаву, об'єктивно сприймаючи все, що приходить з України, маючи на увазі до того ж, що КҐБ всіми своїми засобами старається просякнути в ряди дисидентів та безкомпромісових борців за права свого народу і здезорієнтувати еміґрацію зозулиними яєчками, як то було з так званими Шумуковими спогадами".

Мовою чисел і статистичних даних був переповнений звіт д-ра Володимира Савчака, фінансового референта, який не тільки подав дані про прибутки і витрати, але й проаналізував фінансову господарку ООЧСУ, а також на цій основі поробив конкретні висновки і пропозиції на майбутнє. Коли йдеться про виконання бюджету, схваленого на XVI З'їзді, то бюджет був в середньому виконаний на 75% по боці прибутків і витрат. З членських внесків вплинуло 60% прелімінованої суми, з писанки — 100%, з імпрез — 135%, з інших джерел — 62%. Незадовільно виглядала справа продажу видань, бо з цієї позиції реалізовано всього 11% прелімінованої суми. Бюджет „Вісника" реалізовано на 80%. Засадничо, фінансова господарка ООЧСУ була здорова і Головна Управа закінчила каденцію із збільшеними фондами, порівняно з минулою каденцією, на суму 10,172 дол.

Голова проф. Іван Вовчук у своєму звіті зупинився не тільки на конкретних фактах і даних, а на насвітленні генеральних напрямних у праці ООЧСУ за минулих три роки, звертаючи при тому увагу на головні небезпеки, на які сьогодні наражена сама організація і все українське громадське і політичне життя. „Трагедія нашого суспільства — це перебільшені амбіції при малій амуніції". До того, стан погіршується цим, що „перемагає у нас сонгород". Коли ж йдеться про політичний аспект нашого зорганізованого життя, то конечним є шукати синтези, як бази на шляху боротьби за власну державність, не забуваючи при тому, що ніяк не слабне серед нас совєтська пенетрація. „Найбільшим лихом ООЧСУ — говорив проф. І. Вовчук, — є те, що ми не маємо власної суспільної думки. Цю думку ми поховонили. Якщо суспільство хоче жити, воно мусить відродити, реґенерувати оцю суспільну думку". За минулу каденцію не розв'язано наболілих організаційних проблем. Змагатися треба за „децентралізацію праці в централізмі". Окремо проф. І. Вовчук наголосив конечність „побратимського стилю і фаховости праці" закінчуючи своє, як він сказав, „останнє слово", своєрідним апелем: „хай згинуть наші імена і амбіції, а щоб розквітала слава України".

Аналізу діяльности Головної Управи подала Контрольна Комісія, від імени якої говорив її голова мґр Іван Винник. Контрольна комісія ствердила ефективність і правильність діловодства і господарювання, а також відзначила, що „участь вибраних членів Головної Управи ООЧСУ у засіданнях була незадовільна... Покликані комісії... були майже недіяльні. Тільки три комісії відбули по одному-два засідання". В загальному, однак Контрольна Комісія ствердила, що „Головна Управа під проводом голови проф. Івана Вовчука при співпраці дуже малого числа вибраних членів ГУ ООЧСУ, в досить тяжких обставинах, провела поважну працю за попередні роки". На цій основі Контрольна Комісія поставила внесок на схвалення діяльности Головної Управи ООЧСУ.

В другій частині першої сесії відбулася широка дискусія над звітами, в часі якої були заторкнені різні справи організаційного порядку. Між іншим відзначено факт, що у звітах не заторкнено окремо справи зовнішньо-політичної діяльности Головної Управи. Порушено також питання доросту організації, звернувши увагу на брак молодшого членства, що було помітним в першій мірі на самому з'їзді. Коли взяти до уваги вік присутніх делегатів. В часі дискусії на цій сесії зі словом виступив ред. Іван Кедрин, який говорив на тему можливої співпраці між Державним Центром УНР і ОУН під проводом Я. Стецька, про розмови в цій справі, закликаючи підтримати думку про „поворот революційної ОУН до Української Національної Ради".

На закінчення цієї сесії окремі члени Головної Управи мали ще змогу відповісти на запити і з'ясувати своє становище до окремих питань, порушених дискутантами. Безпосередньо перед закриттям сесії з привітальним словом виступив президент Білоруського Конґресового Комітету д-р Косяк, який передав присутнім побажання від білоруської громади в ЗСА.

Бенкет

Вечором 2 листопада з нагоди з'їздів ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ відбувся у готелі Коммодор бенкет з участю близько 400 осіб. Бенкет відкрив голова з'їзду Ігнат Білинський, молитву провів о. Ткачук, а відтак керівник бенкету д-р Микола Богатюк виступив зі словом на тему напрямних нашої праці в ЗСА.

В часі бенкету були прочитані деякі одержані привітання для з'їзду, в тому від Верховного Архиєпископа Блаженнішого Йосифа, Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА Владики Мстислава, митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА Владики Амврозія, Українського Євангельського Об'єднання Північної Америки та голови Проводу ОУН Ярослава Стецька. Окремо Дарія Степаняк прочитала привітання для ОЖ ОЧСУ від різних установ і осіб, в тому від ряду сенаторів і конґресменів. На з'їзди наспіло ще багато привітань від українських організацій і установ, які керівник бенкету подав до відома. З усними привітаннями виступили: президент УККА проф. Лев Добрянський, від Секретаріяту СКВУ Йосип Лисогір, від СФУЖО і СУА Лідія Бурачинська та від Організацій Українського Визвольного Фронту в ЗСА Михайло Ковальчин.

Під кінець бенкету відбулася коротка мистецька програма у виконанні ансамблю „Троянди" під керівництвом Марії Фесьо, скрипаля Рафаїла Венке, сопрано Марти Кокольської в супроводі Ігоря Соневицького та гумориста Миколи Понеділка.

Заключну молитву перед закриттям бенкету провів о. Лаврентій з церкви св. Юра, який крім того у своєму слові нагадав, що він сам уродженець Бразилії, де вже народилася також і його мати, а „став священиком тому, щоб працювати між українським народом". У своєму слові о. Лаврентій закликав до єдности і до глибокої застанови над нашим майбутнім на еміґрації, бо „батьки наші вмирають і не знаємо, хто з наших молодих займе їхнє місце".

Другий день з'їзду

Продовження нарад з'їзду почалось ранком 3 листопада. На порядку дня були звіти комісій, схвалення бюджету організації та вибір нових керівних органів. У міжчасі відбулася також друга спільна сесія з'їздів ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ, на якій прочитали доповіді проф. Іван Вовчук на тему „Україна і ми" та письменниця Оксана Керч (Ярослава Куліш) на тему „Українська жінка в національному самоставанні в Україні і на еміґрації". На цій же спільній сесії Мирослава Ласовська подала до загального відома повідомлення про створення Фонду ім. Лариси Целевич, заініційованого її батьками Уляною Целевич-Стецюк та її чоловіком мґр. Андрієм. Згідно з пляном фундаторів, з фонду кожного року буде виплачуватись по 500.00 дол. як премію за найкращий мистецький чи літературний твір. До кураторії Фонду ім. Лариси Целевич входять Мирослава Ласовська, Алла Давиденко, Оксана Керч. Першу нагороду буде виплачено вже на 1974 рік.

Мандатно - верифікаційна комісія (голова Я. Косановський) подала до відома, що на XVII з'їзді ООЧСУ є 97 делеґатів та 14 гостей. Делеґати репрезентували 28 відділів ООЧСУ на всіх 50, що їх має ООЧСУ на своєму списку.

За Господарсько-фінансову комісію звітував д-р Володимир Нестерчук, який подав під розгляд і схвалення проєкт бюджету на 1975-77 роки. Згідно з проєктом, бюджет по стороні прибутків і витрат визначено на суму 47,500 дол. Коли йдеться про прибутки, то на них складаються: членські внески — 19,800 дол., „писанка" — 20,100 дол., з імпрез — 3,600 дол., з видань — 600 дол. і різні суми — 3,400 дол. Бюджет журналу „Вісник" на той же період встановлено на суму 40,200 дол. враховуючи прибуток з передплат 28,800 дол. пресфонду — 7,800, кольпортажі — 2,100 і інші — 1,800 дол. Запропоновано підвищити передплату до висоти 8.00 дол. річно. Після досить широкої дискусії прелімінар цього бюджету прийнято з деякими управненнями для Головної Управи щодо змін в окремих позиціях, якщо для цього заіснують відповідні передумови.

Ред. В. Давиденко прочитав від імени Резолюційної комісії проєкт резолюцій, які були прийняті з незначними доповненнями.

Останньою головною важливою точкою програми з'їзду був вибір нових керівних органів. Над цим працювала Намінаційна комісія, яку очолював Ігнат Білинський. Комісія приготовила список кандидатів до Головної Управи, Контрольної Комісії і Організаційного суду і цей список був одноголосно схвалений без ніяких змін. Одночасно на внесок цієї комісії почесним головою ООЧСУ обрано проф. Івана Вовчука. Внесок цей присутні схвалили одноголосно, вшановуючи свого дотеперішнього голову вставанням з місць і довготривалою овацією.

Перед закриттям з'їзду делегати ще ставили побажання до новообраної Управи і після цього о год. 2 по полудні голова з'їзду формально закрив з'їзд.

Виставки на з'їздах

В часі з'їздів ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ були влаштовані виставки видань ООЧСУ, українських значків і грошей. Виставку цю зорганізували Володимира і Василь Харук, а також з діяльности ОЖ ОЧСУ філядельфійського відділу ОЖ ОЧСУ (голова Ярослава Савчак), з зовнішньополітичної діяльности Головної Управи ОЖ ОЧСУ, відзнак і організаційних медалей, альбомів, Конґресових рекордів, де опубліковані різні документи, подані Головною Управою ОЖ ОЧСУ і врешті виставка „Кінґір 1954-1974" для відзначення трагічної загибелі 500 українських жінок-в'язнів совєтських концтаборів.

Заснування молодечої жіночої секції ОЖ ОЧСУ

На з'їзді ОЖ ОЧСУ засновано Секцію молодих членкинь Об'єднання, яку очолила Ляриса Лозинська-Кий. До управи секції увійшли ще Галина Климук, Галина Стельмах, Ада Легета та Слава Карпишин. Управа буде ще доповнена представником з відділу у Бостоні.

РОКОВИНИ СМЕРТИ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Ню Йорк. — Товариство за Патріярхальний Устрій УКЦеркви — Відділ в Ню Йорку інформує, що в неділю, 17-го листопада 1974 р. о год. 4-ій по полудні в церкві св. Юра при 7-ій вулиці буде відправлена Служба Божа за Слугу Божого Андрея Шептицького. Безпосередньо після Служби Божої відбудуться в авдиторії школи св. Юра з нагоди 30-річчя смерти Митрополита Андрея Святочні Сходини, під час яких будуть виголошені доповіді.

У ЛМКлюбі в Ню Йорку відбувся авторський вечір трьох письменниць

Ню Йорк. — У п'ятницю, 1-го листопада ц.р. о год. 7:30 вечора, тут у приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу відбувся авторський вечір трьох письменниць: Міри Гармаш, Діми і Любови Коленської. Програму вечора відкрив голова Клюбу інж. Іван Жуковський, вітаючи письменниць і зібраних гостей. Поетеса Діма прорецитувала деякі вірші з останньої збірки „Зустріч років" і відчитала оповідання „Непередбачені"; Любов Коленська відчитала оповідання „Я знову на Україні" з книжки „Павлів Тріюмф" і новелю „Немає повороту" із ще невиданої книжки „Дзеркала"; поетеса Міра Гармаш читала поезії із збірок: „Віднайдені роки", „Райдуга в пітьмі", уривки з поеми „Марія Люїза" та декілька віршів із збірки, що приготовляється до друку. У музичній частині програми виступала Марта Мачай, учениця Українського Музичного Інституту, кляси проф. Мелянії Байлової, виконуючи на фортепіяні композиції Дмитра Бортнянського, проф. Ігоря Соненцького та Фредрика Шопена. Програму вечора закрив член Управи Клюбу Степан Крижанівський, висловлюючи подяку виконавцям і заповідаючи чергову програму.

Американська фльота не є слабшою від совєтської — заявив адмірал

Вашингтон. — Новий шеф Морських операцій адмірал Джеймс Галловей заявив на пресовій конференції, що американська фльота не є слабшою від фльоти Совєтського Союзу та спроможна надалі затримати контролю над морями. Коментатори вказують, що попередник Адмірала Галловея на пості шефа Морських операцій, адмірал Елмо Зумвальт, більш песимістично висловлювався про американську військову фльоту та вбачав серйозну загрозу, що незабаром Совєтський Союз стане найбільшою морською потугою в світі, спихаючи ЗСА на друге місце.

РОЗМОВА З ДЕЛЕҐАТКОЮ СФУЖО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лійки журилися політикою Ватикану.

— Цей жіночий журналістичний конгрес був зразково підготований і втішався гостинністю голляндського уряду. Його відкрила дружина прем'єра, а місто Амстердам влаштувало для делегаток прийняття і прогулянки, та, зокрема, оглядини музеїв Ван Гога і Рембрандта у 700-річчя Амстердаму.

СФУЖО має велику заслугу в тому, що не пропускає нагоди для висилки своєї делегатки, зокрема на такий, як оцей, журналістичний конгрес, просяклий лівацькими впливами з одного боку і неясним уявленням про Схід Европи серед решти учасниць — з другого.

Уряд розглядає причини підвишок в цінах харчових продуктів

Вашингтон. — Генеральний прокуратор Вілліям Саксбі повідомив, що Департамент справедливости розглядає можливість, що недавні високі підвишки в цінах на харчові продукти були спричинені домовленнями між продуцентами та іншими нелеґальними способами, а не нормальним діянням вільного ринку. Він заявив, що працівники Департаменту справедливости зосереджують увагу особливо на підвишках в цінах цукру, волового м'яса, яєць, деяких родів риб та кількох інших підставових харчових продуктів. Саксбі сказав, що хоча ще не має конкретних доказів, що ціни таки були підвищені нелеґальними способами, то існують деякі вказівки, що були, особливо ціна на цукор, яка протягом одного року зросла втроє.

У четвер, 31 жовтня, секретар скарбу Вілліям Саймон повідомив, що недавно створена Рада для стабільности платень і цін переведе публічні переслухування щодо підвишок в цінах цукру. Того самого дня речники Департаменту справедливости заявили, що Уряд старатиметься переконати Конґрес, щоб проголосував закон, який збільшив би кару за нелеґальні домовлення щодо цін і за інші нарушення антикартельних законів з одного року ув'язнення до 5 років тюрми.

КРАПЛИНКА БЕЗБАРВНОЇ РІДИНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

це, старий присунув до себе нашийника.

Тремтячи всім тілом, так, що голосно стукотіли зуби, Вадим присунувся до столу. Мабуть, він не так би сильно хвилювався, вислухуючи смертний вирок собі самому. Його обличчя сполотніло, руки тремтіли.

З шухляди столу поліцист вийняв велику люпу і тонісінький пінцет.

— Чи ви добре розглянули нашийник? — запитав він Вадима.

— Так... тобто, ні...

— Е... не вийшло б з вас детектива, — зауважив старий, простягаючи Вадимові люпу. — Проте, це може й краще, може це й зберегло вас від смерти. Ось бачите з внутрішнього боку оці малесенькі, як вівсяне зернятко, опуклості...

Хвилювання не давало Вадимові змоги щось побачити, очі затягало сірою плівкою, і він даремно кліпав повіками, намагаючись розглянути те, про що говорив старшина.

— Та не хвилюйтесь ви так! Нате, заживіть оцю таблетку. — З тієї ж шухляди старий вийняв якусь таблетку і разом зі склянкою води подав Вадимові.

Вадимові відразу полегшало, в очах прояснилося, і він чітко побачив і зрозумів усе. З внутрішнього боку нашийник був оздоблений блискучими накладними бляшками, при чому дві з них були наче зрізані на вершечку і порожні.

— Тепер перевіримо! — Старий зачепив гачечок прецизної защіпки нашийника, заклав його в отвір замочка, і в ту саму секунду, коли клацнув тихесенько замочок, одна з бляшок розкрилася, скинувши з себе вершечок, майже непомітний простим оком, і звідти вилилася на підкладений старшиною папір краплинка безбарвної рідини.

— Ось вона, убивця вашої дружини і дружини Чанінга! — з почуттям глибокого смутку сказав старий. — Бляшка, розкриваючись, злегка дряпає шкіру, отрута відразу потрапляє у кров і спричиняє негайну смерть. Але своєю смертю вони врятували життя іншим, незнаним жінкам, бож тут ще вісім незайманих бляшок.

Ніхто не озвався на слова старого. Вадим утратив свідомість.

— • —

Був ранок, коли лайнер „Юнайтед Стейтс" увійшов у гирло Гудзону. Атлантик ховався в густому тумані, але ближче до берега він рідшав і з правого боку корабля можна було досить ясно бачити Статую Свободи, яка, наче стара приятелька, привітала Вадима високо піднесеною рукою зі смолоскипом. Мандрівка скінчилася. Вадим зідхнув з полегкістю. Тепер він був спокійний. Горе його перейшло вже в третю фазу. Зникли тривога і розпач, і лише тиха печаль примиренности поклала на його схудле обличчя свою відбитку.

Спираючись на борт, Вадим стояв на горішньому покладі і дивився на кучугури піни, яку збивав корабель і тяг за собою, як мереживний шлейф сніжної білости. Над головою кружляли чайки, скрикуючи часом тужно і пронизливо.

А навколо ясніщало й ясніщало і, раптом сонце розірвало завісу туману і все засяяло, заблищало, заіскрилося чудесним, радісним світлом. Берег з Арморі Парком, розцвіченим у яскраві барви осени, мальовнича група хмародерів з блискучими вікнами і дахами, зустрічні кораблі — все стало чепурне, принадливим чистим і Вадим відчув приступ любови і ніжности до цієї країни, до цього міста, що за довгі роки еміграції стало йому рідним.

— Вітай, Америко! — прошепотів він, стираючи пальцем непрохану сльозу. — Живи, Америко!

Вадим нікого не повідомив про день свого повороту, не хотілося турбувати ні Миколи, ні Тіни. Досить вже вони намучилися з ним, треба, нарешті, мати совість.

Але ледве встиг він вийти на пристань, як дві теплі долоні ззаду затулили йому очі.

— Тіно, друже мій, Тіно! — тихо сказав він, відриваючи і цілуючи одну по одній ці ніжні, добрі руки.

Крізь гамір і гуркіт вона не почула, а лише догадалася, що він сказав, і вдячно всміхнулася, беручи його під руку.

— Так, Вадиме, твій друг і на віки вічні!

— Амінь! — сумно усміхнувся він.

У 90-річчя проф. Івана Трухлого

Проф. Іван Трухлий

Дня 9-го вересня 1884 р. село Загуровка, Полтавська губернія, привітала нового члена, обдарувавши його надзвичайним талантом та безмірною любов'ю до своєї батьківщини. Пізнавши своє оточення, не диво, що молоде серце наповнилося любов'ю до свого народу й разом з тим прокинулося бажання працювати для нього. Перші роки прожив у своєму рідному селі, а 1904-го р. закінчив 2-гу Київську гімназію. Довго роздумував, що йому далі робити: чи присвятитися співові, чи продовжувати студії математики. Вибрав відділ Чистої Математики на Фізико - Математичному Факультеті університету св. Володимира у Києві, який з успіхом він закінчив. У 1910 р його призначено ректором Міщанської школи у Києві, яку він провадив аж до 1914 року. Звідтіля його забирають до армії, де згодом стає прапорщиком.

Ще на університеті у нього проявилася туга за рідною піснею. Прийнявши посаду директора, почав студіювати в Київській консерваторії у проф. Риби спів та композицію. Студії закінчив у 1912 році. Його молодеча енергія дала йому спроможність виконувати завдання директора, визначного учня консерваторії, бути диригентом хору Вищих Жіночих Курсів та ще й заступником дириґента Студентського хору. В той час він був знайомим із тогочасними композиторами - музиками: Леонтовичом, Лисенком, Стеценком та Кошицем.

Прийшла війна і розвіялись мрії. Одна тільки залишилася мета: жити та працювати для своєї батьківщини. По роках терпіння у воєнних часах знову почав працювати і ми бачимо його як члена та скарбника Української Республіканської Капелі, із котрою проводив турне по Европі в роках 1919 - 1920. Одначе він прагне бути зі своїм народом і поселюється на Срібній Землі, Закарпаття, яке саме звільнилося від мадярського ярма та потребувало багато праці та допомоги талановитих людей. І та Срібна Земля стає батьківщиною проф. Івана Трухлого. В роках 1920 - 1922 він працював у „Руському Театрі" в Ужгороді під проводом Загарова та Садовського. Проте ця робота його не задовольняла. Він хоче допомогти у вихованні молодого покоління. А це можливе тільки за допомогою школи. 1922 року він став професором математики та купецьких рахунків у Торговельній Академії в Ужгороді, з котрою він перенісся до Мукачева у 1925 році, а в 1937 році до Сваляви. В Академії в той час був директором А. Штефан, з яким проф. Трухлий заприятелював і в деяких напрямках вони знайшли спільне порозуміння. Крім навчання, диригував Академічним хором, який він поставив на професійний рівень вигравши з ним конкурс середньошкільних хорів на Закарпатті; теж проводив церковний хор св. Ілії. Учні його дуже любили; і хоча він був ласкавий, усміхнений на культурно - мистецькому полі, проте твердий і неуступчивий педагог у школі...

Закарпаття починало відроджуватися. Проф. Трухлий своєю відданістю став відомим у всіх організаціях. Працюючи, він присвячував ще свій час пісням, зокрема закарпатським. Найбільше йому подобалася закарпатська колядка, яку він заранжував і назвав „Колядка Закарпаття".

Як і ціла Україна, так і молода самостійна Карпатська Україна трагічно попала в 1939-му р. під ворожу окупацію, під мадярську. І почалася мандрівка. Проф. Трухлий переїхав із Українською Торговельною Академією до Братіслави, яку у 1940 році зліквідовано. Ставши професором Словацької Торговельної Академії та Словацької Високої Торговельної Школи, зорганізував хор „Боян", з яким він із великим успіхом виступив перед словацькою публікою у Братіславі та на провінції. Воєнні події приневолили проф. Трухлого переїхати до Авґсбурґу, де знову вчив математики в українській гімназії і також викладав математику на Високій Торговельній школі у Мюнхені. У Мюнхені він зорганізував студентський хор, з яким давав концерти по ДП таборах Американської зони, німецьких катедрах та на Мюнхенському університеті. Теж дириґував таборовим церковним хором в Авґсбурзі та у Лайпгаймі.

1950-го р. виеміґрував до Америки, до Ню Йорку. Тут знову зорганізував катедральний хор св. Тройці у Ню Йорку, яким провадив аж до 1961 р. Крім церковних концертів цей хор видав у 1957 році перші українські довгограйні платівки в Америці: „Покаяніє" та „Українські колядки". Обидві платівки вибрав критик радіостанції і їх розглянено дуже прихильно музичним критиком газети „Гералд Трибюн". Хор запрошено до каплиці при Колюмбійському університеті та на концертовий виступ у катедрі св. Павла у Ню Йорку.

В 1961 р. переїхав він жити до Чикаґо, де перебрав дириґентство хору „Боян" при катедрі св. Володимира, яким провадив аж до 1970 року. В 1962 - 1968 рр. був дириґентом хору „Сурма" у Чикаґо. В 1964 р. хор „Сурма" випустив платівку „Шевченко в пісні" з нагоди відкриття пам'ятника у Вашинґтоні.

Оце перебіг життя одного з визначних педагогів, який ціле своє життя присвятив вихованню української молоді, українській пісні, організуючи хори і в той спосіб навчаючи на еміграції молоде покоління.

Бог дав діждатися проф. Трухлому заслуженого відпочинку. Святкуючи його 90-ліття, находимо безмежне число його колишніх учнів, приятелів, співпрацівників, які з глибокою пошаною, любов'ю та приємністю згадують пережиті часи з професором. Зокрема закарпатці з вдячністю згадують свого великого професора та дириґента, який вклав багато праці та труду для добра Закарпаття. Так і тут, на вільній землі, Карпатський Союз відсвяткує цей Ювілей святочними сходинами в честь проф. Івана Трухлого.

Д-р Ю. Г.

Число безробітних збільшилося до 6 відсотків

Вашингтон. — Департамент праці повідомив, що протягом жовтня число безробітних зросло до 6 відсотків всієї робочої сили. Це є найвищий рівень безробітних за останні 3 роки, й економісти передбачають, що ситуація ще погіршиться, бо такі корпорації як „Форд" один з головних продуцентів автомобілів, й інші фірми плянують звільнити додаткові числа робітників. У кінці жовтня число безробітних виносило 5.5 мільйона осіб, тобто на 200,000 більше ніж попереднього місяця, коли рівень безробітних був дійшов до 5.8 відсотка всієї робочої сили.

СУЧАСНА УКРАЇНА — ПРЕДМЕТ НАУКОВИХ СТУДІЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лог з науковцями на Заході" і „подбати про те, щоб у своїх дослідах вони ступали нога - в - ногу з науковим розвитком усього світу". Це, за словами проф. Армстронга, вимагає не тільки введення в українські наукові досліди нових метод, але також максимального опанування окремих спеціяльностей, стосованої в науковому світі методології і її практичне застосування.

Крапку над „і" без сумніву поставив проф. І. Решетар, який накреслив дуже реальну восьмипунктову програму українознавчих студій. Ствердивши, що на відтинку українознавчих студій вдалося зробити значний пролом і добитися визнання для цих студій в академічному світі, проф. Решетар звернув увагу на необхідність зробити черговий крок вперед і розпочати плянові і систематичні студії українознавства. Згідно з наміченою ним програмою, ці студії мають включати:

1. Виготовлення історії українського національного руху, чи українського націобудівництва;

2. Наукове вивчення козацького періоду в українській історії;

3. Підготовку реґіональних історій;

4. Опрацювання історії Української ССР;

5. Опрацювання біографії видатних українських діячів;

6. Опрацювання історії українського мистецтва, зокрема музики;

7. Студії українського національного характеру і українського етосу;

8. Вивчання української культури з пляном дати науково опрацьовану історію української культури.

На шляху реалізації такої широкої програми українські науковці мусять посилити заходи, щоб остаточно перебороти інерцію академічного західнього „естаблішменту", коли йдеться про українознавство, а зокрема проламати бар'єр на відтинку признавання стипендій і відповідного статусу в наукових товариствах для українських науковців. Далі, необхідним є поширити вивчання української мови, як необхідного засобу українознавчих студій.

Українські науковці на Заході повинні робити заходи, щоб мати прямі контакти з українськими науковцями і науковими установами в Україні і щоб були забезпечені умови для безпосереднього обміну. Для поширення інформацій на Заході про досягнення на відтинку українознавчих студій конечним є публікування: а) щорічного наукового збірника чи журналу українознавчих студій, б) українознавчих монографічних серій, і в) анотованих бібліографічних посібників з українознавства.

У чому запорука успіху „україйології"?

Як у кожному випадку, так і у випадку українознавчих студій вирішальним чинником буде не програма, а люди, які мали б взятися за це діло і його здійснювати на практиці. Конференція у МекМастер університеті додатково продемонструвала, що в нас вже є надійна когорта належно кваліфікованих молодих наукових сил, які можуть з повним успіхом реалізувати намічену програму. Ситуація під цим оглядом відносно задовільна, бо в окремих ділянках вже працюють кваліфіковані спеціялісти, які на конференції поділилися з присутніми вислідами своїх дослідів.

Враховуючи зріст заінтересування українознавчими дисциплінами з одного боку, і наявність наукових сил, з другого, ми можемо висловити впевненість, що українознавчі студії навіть за такою широкою програмою, про яку говорив проф. Решетар, є цілком можливі, і, що намічена програма буде в основному реалізована.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 10 ЛИСТОПАДА 1974 р.

КЛІФТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ 182-ий Відд. о год. 10:30-12:30 по пол. в залі Укр. Правосл. Церкви при 635 Broad вул. Проситься чл. прибути. Рівнож є анкети на позички. — Гр. Клименко, секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Не буде підвишки за оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Мимо того, що у зв'язку із постійним ростом коштів паперу і друку „Свобода" вже заповіла підвищку цін за оголошення, ця підвищка не відноситиметься до цьогорічних оголошень святочних побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ
за новим стилем до 14-го ГРУДНЯ 1974 року
за старим стилем до 30-го ГРУДНЯ 1974 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, 7201. ТАРЗАН ПЛЯНУЄ

Тарзане, ці мури заміцні, щоб ми могли крізь них пробитися!

Обман мусимо поборювати хитрощами! Ми знайдемо спосіб як втекти з цієї пастки...

Але, Петре, заки придумаємо спосіб, то уложім плян дії, який застосуємо після нашої втечі!

Ми ще не маємо коня, а ти вже купуєш батіг!

Не будемо мати жадних позитивних результатів, якщо будемо безцільно бродити по Луанді, шукаючи за браконьєрами... Оскільки ми головним чином підозріваємо суддю Бранда, то ти будеш стежити за ним вдень і вночі! Я вернуся до пристані, щоб краще розглянутися!